

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/1698,**13. juuli 2021,**

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 menetlusnõuetega selliste kontrolliasutuste ja kontrollorganite tunnustamiseks, kes on pädevad kontrollima kolmandates riikides mahepõllumajanduslikuna sertifitseeritud ettevõtjaid ja mahepõllumajanduslikke tooteid, samuti eeskirjadega kõnealuste kontrolliasutuste ja kontrollorganite üle järelevalve teostamiseks ning eeskirjadega nende tehtavate kontrollide ja muude toimingute kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrust (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 22 lõiget 1 koostoimes artikli 45 lõikega 3, ja selle artikli 46 lõike 7 punkti b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) 2018/848 artiklile 46 võib komisjon tunnustada selliseid kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, kes on pädevad tegema kolmandates riikides kontrolle ja väljastama mahepõllumajanduse sertifikaate.
- (2) Selleks et kontrolliasutusi ja kontrollorganeid, kes on komisjonile enda tunnustamise taotluse esitanud, koheldaks võrdselt, tuleks käesolevas määruses sätestada menetlusnõuded, mida tuleb täita, kui kontrolliasutus või kontrollorgan taotleb enda esmast tunnustamist või kui taotletakse tunnustuse ulatuse laiendamist täiendavale kolmandale riigile või tootekategooriale. Eelkõige tuleks käesolevas määruses täpsustada teave, mis tuleb lisada tunnustamistaotluse osaks olevale tehnilisele toimikule.
- (3) Määruse (EL) 2018/848 VI peatükki, millega on kehtestatud sätted sertifitseeritud ettevõtjate kontrollimise kohta ja kõnealuste ettevõtjate muud kohustused liidus, ei kohaldata kolmandate riikide ettevõtjate suhtes. Lisaks tuleks mahetootmise suhtes rakendada ametlikke kontrolle või muid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 ⁽²⁾ kohaselt tehtavaid ametlikke toiminguid, et tõendada mahetootmist ja mahetoodete märgistamist käsitlevate eeskirjade järgimist. Ühtse lähenemisviisi tagamiseks tuleks käesoleva määrusega kehtestada eeskirjad kolmandate riikide ettevõtjate kontrollimiseks määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite poolt; eeskirjad peaksid olema samaväärsed kõnealuse määruse VI peatüki ja määruse (EL) 2017/625 asjaomaste sätetega. Samuti on vaja liitu importimiseks ette nähtud saadetiste kontrollimisel kehtestada sätted kolmandate riikide ettevõtjate sertifitseerimise kontrollimise teatavate aspektide kohta.

⁽¹⁾ ELT L 150, 14.6.2018, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).

- (4) Ettevõtjate rühmade puhul tuleneb määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktist i, et kõnealuse määruse sätteid ettevõtjate rühmade kohta kohaldatakse ka kolmandate riikide ettevõtjate rühmade suhtes. Seepärast tuleks selgitada, et määruse (EL) 2018/848 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide sätteid kohaldatakse kolmandate riikide ettevõtjate rühmade suhtes.
- (5) Selleks et komisjon saaks teha järelevalvet selliste kontrolliasutuste ja kontrollorganite üle, mis on tunnistatud pädevaks teostama kontrolli ja välja andma sertifikaate kolmandates riikides, peaksid kontrolliasutused ja kontrollorganid esitama komisjonile igal aastal aruande, mis sisaldab teavet nende kontrollitegevuse ja mahepõllumajanduse eeskirjade rakendamise kohta. Käesolevas määruses tuleks täpsustada, millist teavet kõnealune aastaaruanne peab sisaldama.
- (6) Selleks et kohaldada määruses (EL) 2018/848 ja eelkõige selle II lisas sätestatud üksikasjalikke vetikate ja vesiviljelusloomade tootmise eeskirju, on asjakohane kehtestada teatavad menetlused, mille alusel kolmandate riikide kontrolliasutused ja kontrollorganid saaksin neid kohustusi täita.
- (7) Kontrolliasutused ja kontrollorganid peaksid kehtestama menetlused, millega tagatakse teabevahetus nende ja komisjoni vahel ning teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganite, akrediteerimisasutuse ja liikmesriikidega. Selline teabevahetus peaks toimuma komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud arvutisüsteemis, kus on võimalik dokumente ja teavet elektrooniliselt vahetada.
- (8) Lisaks määruses (EL) 2018/848 kehtestatud eeskirjadele nõuete rikkumise puhul on vaja ette näha uurimised nõuete rikkumise kahtluse või nõuete rikkumise korral ning sätestada vastavad nõuded, samuti on vaja välja töötada meetmete kataloog.
- (9) Määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktist i tuleneb, et kõnealuses määruses kehtestatud ettevaatusabinõusid, nõuete rikkumise kahtluse või kindlaks tehtud nõuete rikkumise korral võetavaid meetmeid ning määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte kohaldatakse kolmandate riikide suhtes. Seepärast tuleks kehtestada vajalikud eeskirjad kolmandate riikide ja nende konkreetse olukorra kohta.
- (10) Määruse (EL) 2018/848 III peatükis ning selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides on sätestatud eeskirjad üleminekuaja ja varasemate perioodide tagasiulatuva tunnustamise kohta. Mahepõllumajanduslikule tootmismeetodile üleminek nõuab kõigi kasutatavate tavade puhul teatavat kohandamisperioodi. Nõutav üleminekuage algab kõige varem pärast seda, kui asjaomane ettevõtja on teatanud oma tegevusest kontrolliasutusele või kontrollorganile. Erandina ja teatavatel tingimustel võib varasemat perioodi tagasiulatuvalt tunnustada üleminekuaja osana. Tuleks täpsustada, millised dokumendid peavad kolmandate riikide ettevõtjad kontrolliasutusele või kontrollorganile esitama perioodi tagasiulatuvaks tunnustamiseks esitama.
- (11) Lisaks on vaja sätestada teatavad aruandlusnõuded seoses üldiste tootmiseeskirjadega ning teatavate konkreetsete erandite või lubadega kooskõlas määrusega (EL) 2018/848.
- (12) Analoogselt komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2020/2146 ^(*) liikmesriikide puhul kehtestatud eeskirjadega tuleks käesolevas määruses täpsustada tingimused, mille alusel võib kohaldada erandit kolmandates riikides aset leidvates katastroofiolukordades ning millised on sel juhul kontrolliasutuse või kontrollorgani roll ja kohustused.

(*) Komisjoni 24. septembri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/2146, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 mahepõllumajandusliku tootmise erandlike nõuete osas (ELT L 428, 18.12.2020, lk 5).

- (13) Määruse (EL) 2018/848 II lisas sätestatud üksikasjalikes tootmiseeskirjades on osutatud liikmesriikide pädevate asutuste teatavatele ülesannetele ja kohustustele. Kuna kõnealuseid eeskirju kohaldatakse analoogia põhjal selliste kontrolliasutuste ja kontrollorganite suhtes, kes on tunnistatud pädevaks kontrollima imporditud mahepõllumajanduslikke tooteid ja väljastama mahepõllumajanduse sertifikaate kolmandates riikides, on asjakohane selgitada, et teatavaid viiteid pädevatele asutustele või liikmesriikidele tuleks käsitada viidetena määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutustele ja kontrollorganitele.
- (14) Selguse ja õiguskindluse huvides tuleks käesolevat määrust kohaldada alates määruse (EL) 2018/848 kohaldamise kuupäevast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

MENETLUSNÕUDED KONTROLLIASUTUSTE JA KONTROLLORGANITE TUNNUSTAMISEKS

Artikkel 1

Määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 2 punktis n osutatud nõuded

1. Määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 4 kohaselt esitab kontrolliasutus või kontrollorgan tunnustuse saamise taotluse komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud vormis. Arvesse võetakse ainult täielikke taotlusi.
2. Määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikes 4 osutatud tehniline toimik sisaldab ühes liidu ametlikus keeles järgmist:
 - a) teave kontrolliasutuse või kontrollorgani kohta:
 - i) nimi,
 - ii) postiaadress,
 - iii) telefoninumber,
 - iv) kontaktpunkt (e-post);
 - v) kontrollorganite puhul nende akrediteerimisasutuse nimi;
 - b) ülevaade kontrolliasutuse või kontrollorgani kavandatud tegevusest asjaomases kolmandas riigis või asjaomastes kolmandates riikides, osutades sealhulgas sellistele mahepõllumajanduslikele toodetele ja nende koodidele kombineeritud nomenklatuuris (CN-kood) vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87, ⁽⁴⁾ jaotatuna määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 7 esitatud tootekategooriate kaupa, mida võib määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaselt importida liitu komisjonipoolsele tunnustamisele järgneva esimese tegevusaasta jooksul;
 - c) kontrolliasutuse või kontrollorgani kohta järgmised üksikasjad:
 - i) suurus ja struktuur,
 - ii) IT-juhtimissüsteemid,
 - iii) harukontorid, kui neid on,
 - iv) tegevuse liik, sealhulgas delegeeritud tegevus, kui seda on,
 - v) organisatsiooni struktuuri skeem,
 - vi) kvaliteedijuhtimine;
 - d) sertifitseerimismenetlused, eelkõige määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud sertifikaadi väljaandmise, tagasilükkamise, peatamise või tühistamise korral;

⁽⁴⁾ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

- e) määrusega (EL) 2018/848 ja määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega ette nähtud tootmiseeskirjade ja kontrollimeetmete tõlge selliste kolmandate riikide lepingulistele ettevõtjatele arusaadavatesse keeltesse, mille tunnustamist kontrolliasutus või kontrollorgan taotleb;
- f) dokumendid, millega tõendatakse, et määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikes 2 sätestatud kriteeriumid on täidetud, eelkõige akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistuse koopia, mis hõlmab kõiki tootekategooriaid, mille tunnustamist taotletakse;
- g) menetlused, milles kirjeldatakse üksikasjalikult käesoleva määruse kohaselt loodavate kontrollimeetmete toimimist ja rakendamist, sealhulgas vajaduse korral ettevõtjate rühma kontrollimise eripära;
- h) kindlaks tehtud nõuete rikkumise korral käesoleva määruse artikli 22 kohaselt võetavate meetmete kataloog;
- i) koopia kõige viimasest hindamisaruandest, millele on osutatud määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 4 teises lõigus ja mille on koostanud akrediteerimisasutus või vajaduse korral pädev asutus ning mis sisaldab käesoleva määruse I lisa A osas osutatud teavet, sealhulgas kahe aasta jooksul enne tunnustamistaotluse esitamist tehtud vaatlusauditi alusel koostatud vaatlusauditi aruannet, ning millega on tagatud järgmine:
 - i) kontrolliasutus või kontrollorgan on saanud rahuldava hinnangu selle kohta, et suudab tagada kolmandatest riikidest imporditud toodete vastavuse määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punktis a, punkti b alapunktis i ja punktis c ning artikli 46 lõikes 2 sätestatud tingimustele;
 - ii) kontrolliasutus või kontrollorgan on suuteline ja pädev tõhusalt rakendada kontrollinõudeid ning täitma määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikes 2 ja käesolevas määruses sätestatud kriteeriume kõikides neis kolmandates riikides, mille puhul ta tunnustamist taotleb;
- j) tõendus selle kohta, et kontrolliasutus või kontrollorgan on teavitanud oma tegevusest kolmanda riigi asjaomaseid ametiasutusi ning võtab kohustuse järgida talle asjaomase kolmanda riigi ametiasutuste poolt esitatavaid õiguslikke nõudeid;
- k) sellise veebisaidi aadress, mille sisu on kättesaadav vähemalt ühes liidu ametlikus keeles, on arusaadav ka lepingu alusel tegutsevatele ettevõtjatele ning kus on olemas käesoleva määruse artikli 17 punktis a osutatud loetelu;
- l) kontrolliasutuse või kontrollorgani kohustus võimaldada komisjoni määratud sõltumatutele ekspertidele juurdepääs kõikidele oma kontoreile ja vahenditele ning hoida kättesaadavana ja edastada kogu teave, mis on seotud kontrollitegevusega asjaomases kolmandas riigis;
- m) kontrolliasutuse või kontrollorgani avaldus selle kohta, et 24 kuu jooksul enne seda, kui esitatakse taotlus kolmanda riigi ja/või tootekategooria tunnustamise kohta, ei ole komisjon tühistanud või ükski akrediteerimisasutus tühistanud või peatanud talle antud tunnustust. Seda nõuet ei kohaldata tunnustuse kehtetuks tunnistamise korral määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 2a punkti k alusel;
- n) muu teave, mida kontrolliasutus või kontrollorgan või akrediteerimisasutus vajalikuks peab.

3. Kontrolliasutus või kontrollorgan esitab kogu lisateabe, mida komisjon on tema tunnustamiseks taotlenud.

4. Kui komisjon leiab, et lõike 2 või 3 kohaselt esitatud teave on puudulik, aegunud või mitterahuldav, lükkab ta tunnustamistaotluse tagasi.

Artikkel 2

Tunnustuseulatus laiendamine

Määruse (EL) 2018/848 artikli 46 kohaselt tunnustatud kontrolliasutus või kontrollorgan võib esitada taotluse laiendada tunnustuse ulatust täiendavale kolmandale riigile või täiendavale tootekategooriale, kasutades komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud vormi.

Tunnustuse ulatuse laiendamise taotlus sisaldab artikli 1 lõikes 2 osutatud tehnilise toimiku asjakohaste osade ajakohastamist asjakohase teabega sellise täiendava kolmanda riigi või täiendava tootekategooria kohta, millele tunnustust laiendatakse.

II PEATÜKK

KOMISJONI JÄRELEVALVE KONTROLLIASUTUSTE JA KONTROLLORGANITE ÜLE

Artikkel 3

Üldnõuded kontrolliasutuste või kontrollorganite üle tehtava järelevalve kohta

1. Komisjoni järelevalve puhul määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite üle keskendutakse kontrolliasutuste ja kontrollorganite tegevuse hindamisele, võttes arvesse kõnealuse määruse artikli 46 lõike 2 punktis d osutatud akrediteerimisasutuste töö tulemusi.
2. Komisjoni järelevalvetegevuse intensiivsust ja sagedust kohandatakse nõuete rikkumise riskiga vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikele 6.
3. Määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutustel ja kontrollorganitel peab säilima nende tunnustamise ajal suutlikkus täita kõnealuse määruse artikli 45 lõike 1 punktis a, punkti b alapunktides i ja c ning artikli 46 lõikes 2 sätestatud tingimusi ja kriteeriume, mis on esitatud tehnilises toimikus. Ühtlasi peavad nad olema suutelised ja pädevad rakendama määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõigetes 2 ja 6 ning käesolevas määruses sätestatud kontrollinõudeid, -tingimusi ja -meetmeid.

Selleks tõendavad nad,

- a) et on oma tegevust tõhusalt ellu viinud vastavalt esimeses lõigus osutatud tingimustele ja kriteeriumidele ning
 - b) et nad järgivad menetlust ja nende kontrollimeetmed on tõhusad.
4. Aastaruande koostamisel tagavad kontrollorganid, et vaatlusauditid tehakse vastavalt käesoleva määruse I lisa B osa punktidele 1 ja 2 ning järgmistele eeskirjadele:
- a) kahe vaatlusauditi vaheline ajavahemik ei ületa nelja aastat;
 - b) esimese tunnustamisaotluse jaoks tehtud vaatlusauditite arvu ei võeta arvesse punktis a osutatud nelja aasta jooksul tehtavate vaatlusauditite koguarvu arvutamisel;
 - c) üks täiendav vaatlusaudit tehakse:
 - i) iga kahe aasta järel nendes kolmandates riikides, kus toodetakse või töödeldakse artiklis 8 osutatud suure riskiga toodet;
 - ii) iga kümnenda tunnustatud kolmanda riigi puhul. Kõnealune täiendav vaatlusaudit tehakse nelja aasta jooksul;
 - d) komisjoni või akrediteerimisasutuse taotlusel tehakse rohkem vaatlusaudititeid, mis põhinevad eelkõige järgmiste tegurite riskianalüüsil:
 - i) inspektorite arv,
 - ii) ettevõtjate arv,
 - iii) ettevõtja tegevuse liik,
 - iv) akrediteerimisasutuse tehtud vaatlusauditite arv,
 - v) kontrollorganitega seotud õigusnormide rikkumised,

- vi) sertifitseeritud ettevõtjate rühmade arv ja suurus,
- vii) kontrollorganite, eriinspektorite või inspektoritega seotud kriitilised leiud,
- viii) toodete liik ja pettuseoht,
- ix) komisjoni tagasiside kontrollorgani eelmise aastaaruande põhjal,
- x) ettevõtjatega seotud pettuskahtlused.
- xi) kolmandast riigist liitu imporditud toodete maht ja tunnustatud kolmandate riikide kontrolliasutuse või kontrollorgani tegevus.

5. Komisjoni nõudmisel esitavad kontrolliasutused ja kontrollorganid oma riskianalüüsi menetluse dokumentatsiooni.

6. Komisjoni poolt tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite järelevalvel võivad komisjoni abistada kaks liikmesriiki, kes tegutsevad kaasarauandjatena kontrolliasutuste ja kontrollorganite poolt enda esmaseks tunnustamiseks või oma tunnustuse ulatuse laiendamiseks esitatud tehniliste toimikute läbivaatamisel, tunnustatud kontrolliasutuste ja kontrollorganite loetelu haldamisel ja läbivaatamisel ning kontrolliasutuste ja kontrollorganite tegevuse, sealhulgas aastaaruannete hindamisel.

7. Komisjon võib jaotada taotlused liikmesriikide vahel proportsionaalselt iga liikmesriigi hääle arvuga mahepõllumajandusliku tootmise komitees.

Artikkel 4

Aastaaruanne

Kontrolliasutus või kontrollorgan esitab komisjonile iga aasta 28. veebruariks aastaaruande.

Vastavalt II lisale esitatakse kõnealuses aastaaruandes kontrolliasutuse või kontrollorgani eelmise aasta tegevus.

Aruanne koostatakse ühes liidu ametlikus keeles ja inglise keeles, kui valitud ametlik keel ei ole inglise keel.

Artikkel 5

Kohapealsed kontrollid ja auditid

1. Komisjon teeb korrapäraselt riskipõhiseid kohapealseid kontrolle ja/või auditeid kontrolliasutuse või kontrollorgani tehtud kontrollide kvaliteedi ja tõhususe hindamiseks. Neid kontrolle ja auditeid võib kooskõlastada asjaomase akrediteerimisasutusega. Kõnealuste kohapealsete kontrollide ja auditite tegemisel võivad komisjoni saata sõltumatud eksperdid.

2. Komisjon võib nõuda mis tahes lisateavet, sealhulgas ühe või mitme sellise kohapealse kontrolli aruande esitamist, mille on koostanud komisjoni määratud sõltumatud eksperdid.

3. Kohapealsed kontrollid ja auditid võivad hõlmata järgmist:

- a) kontrolliasutuste ja kontrollorganite, nende allhankijate ning nende kontrolli all olevate ettevõtjate või ettevõtjate rühmade kontorite või valduste külastamine liidus ja kolmandates riikides;
- b) kontrolliasutuste või kontrollorganite struktuuri, toimimist ja kvaliteedijuhtimist kirjeldavate asjakohaste dokumentide läbivaatamine;
- c) töötajate toimikutes olevate andmete läbivaatamine, sealhulgas tõendid nende pädevuse, koolitusdokumentide, huvide konflikti deklaratsioonide ning töötajate hindamise ja järelevalve kohta;

- d) ettevõtjate või ettevõtjate rühmade toimikute kontrollimine, et teha kindlaks nõuete rikkumise ja kaebuste käsitlemine, kontrollide minimaalne sagedus, riskipõhise lähenemisviisi kasutamine kontrollide tegemisel, proovivõtu põhimõtted ning teabevahetus teiste kontrollorganite ja kontrolliasutustega;
- e) kontrollaudit, mis on ettevõtjate või ettevõtjate rühmade inspekteerimine, et teha kindlaks kontrolliasutuse või kontrollorgani vastavus standardsetele kontrolli- ja riskihindamismenetlustele ning kontrollida asutuse või organi töö tulemuslikkust, võttes arvesse ettevõtjate olukorra muutumist alates kontrolliasutuse või kontrollorgani viimasest inspekteerimisest;
- f) vaatlusaudit, mille käigus hinnatakse kontrolliasutuse või kontrollorgani inspektori poolt füüsiliselt kohapeal kontrolli tegemist.

Artikkel 6

Jälgitavuse kontroll

Komisjon võib kontrollida määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuse või kontrollorgani tunnustuse alla kuuluvate toodete või saadete jälgitavust.

Mahepõllumajandusliku toote koostisosade või tootmise etappide jälgimiseks võib komisjon küsida teavet pädevatelt asutustelt või kontrolliasutustelt või kontrollorganitelt, kes tegelevad oma järelevalve alla kuuluvate toodete kontrollimisega.

Komisjon võib talle või liikmesriikidele laekunud kaebuste alusel või pisteliselt teha jälgitavuse kontrolle, mis põhinevad tema tehtud iga-aastasel riskihindamisel.

Komisjon teeb jälgitavuse kontrolle enda määratud aja jooksul, mis edastatakse õigeaegselt asjaomastele pädevatele asutustele, kontrolliasutustele ja kontrollorganitele.

Artikkel 7

Komisjoni ühekordne teabenõue

Tulenevalt vajalikkusest võib komisjon esitada igal ajal kontrolliasutusele või kontrollorganile ühekordseid teabenõudeid.

Artikkel 8

Suure riskiga toodete loetelu

Kolmandate riikidega töötavad kontrolliasutused ja kontrollorganid kohaldavad käesoleva määruse artikli 9 lõike 8 teises lõigus, artikli 12 lõikes 5 ja artikli 16 lõikes 6 osutatud meetmeid selliste suure riskiga toodete suhtes, mis on loetletud määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 8 kohaselt vastu võetud rakendusaktis ja pärinevad kolmandatest riikidest, võttes oma valikul aluseks mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete või tootmise terviklikkust mõjutavad suured, kriitilised või korduvad nõuete rikkumised.

III PEATÜKK

ETTEVÕTJATE JA ETTEVÕTJATE RÜHMADE KONTROLLIMINE KONTROLLIASUTUSTE VÕI KONTROLLORGANITE POOLT

Artikkel 9

Üldsätted

1. Kontrollid, mida teevad kontrolliasutused või kontrollorganid, et teha kindlaks määruse (EL) 2018/848 järgimine kolmandate riikide ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade poolt, hõlmavad järgmist:
 - a) kontrollitakse, kas igas tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis kohaldatakse määruse (EL) 2018/848 artikli 9 lõikes 6 ja artiklis 28 osutatud ennetus- ja ettevaatusmeetmeid;
 - b) kui ettevõttel on mittemahepõllumajanduslikke või üleminekuaja tootmisüksusi, kontrollitakse andmeid ning selliseid kehtivaid meetmeid, menetlusi või korda, millega tagatakse mahepõllumajanduslike, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslike tootmisüksuste ning neis toodetud asjaomaste toodete ning mahepõllumajanduslikes ja mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes kasutatavate ainete ning toodete selge ja tõhus eraldamine. Sellist kontrolli tehakse põldudel, mille puhul eelnevat perioodi võeti tagasiulatuvalt arvesse üleminekuaja osana, samuti tehakse seda mittemahepõllumajanduslikes tootmisüksustes;
 - c) kui ettevõtjad korjavad mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid samaaegselt või kui neid tooteid valmistatakse ette või ladustatakse samas ettevalmistamisüksuses või alal või valdustes või transporditakse teistele ettevõtjatele või üksustele, kontrollitakse andmeid ning selliseid kehtivaid meetmeid, tootmisprotsesse või menetlusi, millega tagatakse, et toiminguid tehakse eri kohas või eri ajal, et tehakse sobiv ja piisav puhastus ja võetakse toodete asendamist takistavad meetmed, et mahepõllumajanduslikud ja üleminekuaja tooted on igal ajal identifitseeritavad, et mahepõllumajanduslikke, üleminekuaja ja mittemahepõllumajanduslikke tooteid ladustatakse enne ja pärast ettevalmistustoiminguid eri kohtades või eri ajal ning et on tagatud iga partii jälgitavus igalt üksikult põllult kogumiskeskusesse.
2. Kontrolliasutused ja kontrollorganid kontrollivad määruse (EL) 2018/848 nõuete täitmist kolmandate riikide kõigi ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade puhul korrapäraselt, riskipõhiselt ja asjakohase sagedusega kogu protsessi vältel kõigis tootmis-, ettevalmistus- ja turustamisetaappides, võttes aluseks määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punktis 57 määratletud nõuete rikkumise tõenäosuse, mille kindlaksmääramisel võetakse arvesse järgmisi üksikasju:
 - a) liik ja suurus, sealhulgas hiljuti lisatud põllud, ning ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade struktuur ning ettevõtjate rühmaga liituvate uute liikmete arv,
 - b) ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade tegevuse asukoht ja kompleksus,
 - c) kui kaua on ettevõtjad ja ettevõtjate rühmad tegelenud mahepõllumajandusliku tootmise, ettevalmistamise ja turustamisega,
 - d) käesoleva artikli kohaselt tehtud kontrollide, eelkõige seoses määruse (EL) 2018/848 järgimisega tehtud kontrollide tulemused,
 - e) ettevõtjate rühma puhul ettevõtjate rühma sisekontrollisüsteemi dokumenteeritud menetluste kohaselt tehtud sisekontrollide tulemused,
 - f) kas ettevõttesse kuuluvad mittemahepõllumajanduslikud või üleminekuaja tootmisüksused,
 - g) toodete liik, kogus ja väärtus,
 - h) toodete segunemise või saastumise oht kasutamiseks lubamatute toodete või ainetega,
 - i) erandite või vabastuste taotlemine ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade poolt,
 - j) iga tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapi kriitilised punktid nõuete rikkumise seisukohalt,
 - k) alltöövõtt,

- l) kas ettevõtjad või ettevõtjate rühmad on muutnud neid sertifitseerivat kontrolliasutust või kontrollorganit,
 - m) mis tahes teave, mis viitab tõenäosusele, et tarbijaid võidakse eksitada,
 - n) mis tahes teave, mis võib osutada nõuete rikkumisele määruse (EL) 2018/848 tähenduses.
3. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/771 ⁽⁵⁾ artiklit 2 ning komisjoni rakendusmääruse (EL) 2021/279 ⁽⁶⁾ artikleid 4, 5 ja 6 kohaldatakse kolmandates riikides asuvate ettevõtjate rühmade puhul tehtavate kontrollide suhtes *mutatis mutandis*.
4. Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb vähemalt kord aastas kindlaks kõigi ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade vastavuse määrusele (EL) 2018/848. Nõuetele vastavus tehakse kindlaks kohapealse füüsilise kontrolliga.
5. Kontrolliasutus või kontrollorgan tagab, et teeb igal aastal vähemalt 10 % lõikes 4 osutatud lisakontrollidest. Kõigist kontrolliasutuse või kontrollorgani teostatud kohapealsetest füüsilistest kontrollidest tehakse vähemalt 10 % ette teatamata.
6. Nõuete rikkumise kahtluse või kindlaks tehtud nõuete rikkumise korral tehtavaid järelkontrole ei arvestata lõikes 5 osutatud lisakontrollide hulka.
7. Igal aastal kontrollib kontrolliasutus või kontrollorgan uuesti vähemalt 5 % ettevõtjate rühma liikmetest, kuid vähemalt kümnet liiget. Kui ettevõtjate rühmal on kuni kümme liiget, kontrollitakse uuesti kõiki liikmeid.
8. Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb füüsilise kohapealse kontrolli ja proovivõtu kõige sobivamal ajal, et veenduda nõuete täitmises kõige olulisemates kontrollitavates punktides.
- Artiklis 8 osutatud suure riskiga toodete puhul teeb kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjate või ettevõtjate rühmade puhul vähemalt kaks füüsilist kohapealset kontrolli aastas. Üks neist füüsilistest kohapealsetest kontrollidest peab toimuma ette teatamata.
9. Kui ettevõtjatel või ettevõtjate rühmal on mitu tootmisüksust või eri valdused, sealhulgas ostu- ja kogumiskeskused, kohaldatakse lõikes 4 kehtestatud kontrollinõudeid ka kõikide mittemahepõllumajanduslike toodete jaoks kasutatavate tootmisüksuste või valduste, sealhulgas ostu- ja kogumiskeskuste suhtes.
10. Määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud sertifikaadi väljastamisel või pikendamisel võetakse aluseks käesolevas artiklis nõuete täitmise kohta kehtestatud kontrolli tulemused.

Artikkel 10

Kontroll ettevõtjate või ettevõtjate rühmade sertifitseerimiseks

1. Enne kui kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjate või ettevõtjate rühmade sertifitseerimisega nõustub, tagab ta, et ettevõtjad või ettevõtjate rühmad on esitanud järgmised dokumendid:
- a) allkirjastatud deklaratsiooni vormis dokument, milles on esitatud:
 - i) mahepõllumajandusliku ja/või üleminekuaja tootmisüksuse ning vajaduse korral mittemahepõllumajanduslike tootmisüksuste ja määruse (EL) 2018/848 kohaselt tehtavate toimingute kirjeldus;

⁽⁵⁾ Komisjoni 21. jaanuari 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/771, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848, sätestades konkreetsed kriteeriumid ja tingimused raamatupidamisdokumentide kontrolliks mahepõllumajandusliku tootmise ametlike kontrollide ja ettevõtjate rühmade ametlike kontrollide raames (ELT L 165, 11.5.2021, lk 25).

⁽⁶⁾ Komisjoni 22. veebruari 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/279, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/848 (mis käsitleb mahepõllumajandusliku tootmise jälgitavuse ja nõuetele vastavuse tagamise kontrolli ja muid meetmeid ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamist) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 62, 23.2.2021, lk 6).

- ii) mahepõllumajandusliku ja/või üleminekuaja üksuse ja/või valduste ja/või tegevuse tasandil võetavad asjakohased meetmed, et tagada vastavus määrusele (EL) 2018/848;
 - iii) ettevaatusabinõud, mida kavandatakse selleks, et vähendada lubamatute toodete või ainete saastumise ohtu, ning kõikides tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis võetavad puhastusmeetmed;
 - b) kinnitus selle kohta, et mõni teine kontrollorgan ei ole ettevõtjaid või ettevõtjate rühmi sertifitseerinud seoses tegevusega samas tootekategoorias ja samas kolmandas riigis, kaasa arvatud juhul, kui ettevõtjad või ettevõtjate rühmad tegutsevad erinevates tootmis-, ettevalmistus- või turustamisetappides;
 - c) ettevõtjate rühma liikmete kinnitus selle kohta, et nad ei ole individuaalselt sertifitseeritud sama tegevuse jaoks asjaomase toote puhul, mis on hõlmatud selle ettevõtjate rühma sertifitseerimisega, kuhu nad kuuluvad;
 - d) allakirjutatud kohustus, millega ettevõtjad või ettevõtjate rühmad kohustuvad:
 - i) tagama kontrolliasutusele või kontrollorganile kontrolli eesmärgil juurdepääsu kõikide tootmisüksuste kõikidele osadele ja kõikidele valdustele, samuti raamatupidamisarvestusele ja asjakohastele tõendavatele dokumentidele;
 - ii) esitama kontrolliasutusele või kontrollorganile kontrollimiseks mis tahes teabe;
 - iii) esitama kontrolliasutuse või kontrollorgani vastaval taotlusel oma kvaliteediprogrammide tulemused;
 - iv) teavitama toodete ostjaid kirjalikult ja viivitamata ning vahetama asjakohast teavet kontrolliasutuse või kontrollorganiga, kui ilmneb nõuete rikkumise põhjendatud kahtlus, kui nõuete rikkumise kahtlust ei saa välistada või kui avastatakse nõuete rikkumine, mis mõjutab toodete terviklust;
 - v) nõustuma kontrolliasutuse või kontrollorgani vahetumise korral kontrollitoimiku üleandmisega, või kui mahepõllumajanduslikust tootmisest loobutakse, nõustuma sellega, et viimane kontrolliasutus või kontrollorgan säilitab kontrollitoimikut vähemalt viis aastat;
 - vi) teavitama viivitamata kontrolliasutust või kontrollorganit mahepõllumajanduslikust tootmisest loobumisest;
 - vii) juhul kui erinevad kontrolliasutused või kontrollorganid kontrollivad ettevõtjate või ettevõtjate rühmade alltöövõtjaid, nõustuma teabevahetusega nende kontrolliasutuste või kontrollorganite vahel;
 - viii) sooritama toiminguid vastavalt mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadele;
 - ix) nõustuma kontrolliasutuse või kontrollorgani kehtestatud parandusmeetmete täitmise tagamisega nõuete rikkumise korral.
2. Enne ettevõtjate või ettevõtjate rühmade sertifitseerimist kontrollib kontrolliasutus või kontrollorgan,
- a) et ettevõtjad või ettevõtjate rühmad vastaksid määruse (EL) 2018/848 II, III ja IV peatükile ning kõnealuse määruse artiklile 36. Kontrolli juurde kuulub vähemalt üks kohapealne füüsiline kontroll;
 - b) kui ettevõtjad või ettevõtjate rühmad tellivad mõne oma tegevusest allhanke korras kolmandatelt isikutelt, siis peavad nii ettevõtjad või ettevõtjate rühmad kui ka kolmandad isikud, kellega on sõlmitud allhankeping, olema tunnustatud kontrolliasutuste või kontrollorganite poolt sertifitseeritud, kinnitamaks et nad vastavad määruse (EL) 2018/848 II, III ja IV peatüki ning kõnealuse määruse artikli 36 nõuetele, välja arvatud juhul, kui ettevõtjad või ettevõtjate rühmad teatavad asjaomasele kontrolliasutusele või kontrollorganile, et nad jäävad vastutavaks mahepõllumajandusliku tootmise eest ega ole seda vastutust alltöövõtjale üle andnud. Sel juhul kontrollib kontrolliasutus või kontrollorgan, et alltöövõtu korras tehtav tegevus vastaks määruse (EL) 2018/848 II, III ja IV peatükile ning kõnealuse määruse artiklile 36, pidades silmas alltöövõttu kasutavate ettevõtjate või ettevõtjate rühmade suhtes tehtavat kontrollitegevust.

3. Lisaks muudele üksikasjadele, mida kontrolliasutus või kontrollorgan võib pidada asjakohaseks, hindab uus kontrolliasutus või kontrollorgan enne selliste ettevõtjate või ettevõtjate rühmade sertifitseerimist, keda varem sertifitseeris teine kontrolliasutuse või kontrollorgan, järgmist teavet, mille eelmine kontrolliasutuse või kontrollorgani talle edastab:

- a) sertifikaadi staatus ja kehtivus, sealhulgas ulatuse vähendamise, peatamise ja tühistamise juhud, nagu on osutatud Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) standardis ISO/IEC 17065;
- b) kolme varasema aasta inspekteerimisaruanded;
- c) nõuete rikkumiste loetelu ja nende kõrvaldamiseks kehtestatud meetmed ning asjaolu, et käsitleti kõiki nõuete rikkumisi;
- d) eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani tehtud erandid või esitatud eranditaotlused;
- e) teave mis tahes käimasoleva vaidluse kohta seoses ettevõtjate või ettevõtjate rühmade sertifitseerimisega.

Kui eelmine kontrolliasutus või kontrollorgan ei anna käesoleva määruse artikli 21 lõikes 5 nõutud teavet üle uuele kontrolliasutusele või kontrollorganile või kui üleantud teabe suhtes on kahtlusi, ei anna uus kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjatele või ettevõtjate rühmadele määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud sertifikaati välja enne, kui kõnealune uus kontrolliasutus või kontrollorgan on oma kahtlused muude kontrolli-vahendite abil kõrvaldanud.

4. Kontrolliasutus või kontrollorgan ei sertifitseeri ettevõtjaid või ettevõtjate rühmi, kelle tegevuse on eelmine kontrolliasutus või kontrollorgan viimase kahe aasta jooksul tühistanud, välja arvatud juhul, kui komisjon on tühistanud eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani tunnustuse konkreetse kolmanda riigi ja tootekategooria puhul vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikele 2a.

Artikkel 11

Kontrollimeetodid ja -tehnikad

1. Kontrolliasutuse või kontrollorgani kohaldatavad kontrollimeetodid ja -tehnikad hõlmavad järgmist:
 - a) kontroll, kas ettevõtjate või ettevõtjate rühmade esitatud kaardid või visandid, mis sisaldavad füüsiliselt kontrollitavate tootmisüksuste ja valduste kardinaalpunkte ning geograafilist asukohta, on ajakohased;
 - b) vajaduse korral kontrollitakse järgmist:
 - i) tootmisüksused, seadmed, transpordivahendid, valdused ja muud ettevõtja või ettevõtjate rühma kontrolli all olevad kohad;
 - ii) loomad, taimed ja tooted, sealhulgas pooltooted, toorained, koostisosad, abiained ning muud tooted, mida kasutatakse toodete ettevalmistamiseks ja tootmiseks või loomasöödaks või loomade raviks, ning mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud ained;
 - iii) jälgitavus, märgistus, esitusviis, reklaam ja asjakohased pakkematerjalid;
 - c) määruse (EL) 2018/848 nõuete täitmise hindamiseks vajalike dokumentide, jälgitavusandmete ning muude andmete, tavade ja menetluste kontrollimine. See hõlmab dokumente, mis on kaasas toidu, sööda ja mis tahes aine või materjaliga, mis siseneb ettevõttesse või väljub ettevõttest;
 - d) vestlused ettevõtjate ja ettevõtte töötajatega;
 - e) proovivõtt ja laborianalüüsid;
 - f) ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade kehtestatud kontrollisüsteemi uurimine, sealhulgas selle tõhususe hindamine;
 - g) varasemate kontrollide käigus avastatud rikkumiste uurimine ning selliste meetmete uurimine, mida ettevõtjad või ettevõtjate rühmad on võtnud nende kõrvaldamiseks;
 - h) mis tahes muu tegevus, mis on vajalik nõuete rikkumise kindlakstegemiseks.

2. Artikli 9 lõikes 4 osutatud iga-aastane füüsiline kohapealne kontroll hõlmab jälgitavuse kontrolli ja ettevõtjate või ettevõtjate rühmade massibilansi kontrolli, mille käigus kontrollitakse dokumente ja muid asjakohaseid üksikasju, mida kontrolliasutus või kontrollorgan vajalikuks peab.
3. Jälgitavuse kontrolli ja massibilansi kontrolli tegemisel põhineb toodete, tooterühmade ja kontrollitava perioodi valik kontrolliasutuse või kontrollorgani riskihindamisel.
4. Lisaks muudele asjakohastele elementidele, mida kontrolliasutus või kontrollorgan vajalikuks peab, hõlmab jälgitavuse kontroll järgmisi asjakohaste dokumentidega põhjendatud elemente, sealhulgas lao- ja finantsarvestust:
 - a) tarnija ning, juhul kui tegemist on eri isikutega, toodete omaniku või müüja või eksportija nimi ja aadress;
 - b) kaubasaatja ning, juhul kui tegemist on eri isikutega, toodete ostja või importija nimi ja aadress;
 - c) määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusakti kohane tarnija sertifikaat;
 - d) määruse (EL) 2018/848 III lisa punkti 2.1 esimeses lõigus osutatud teave;
 - e) partii asjakohane identifitseerimistunnus;
 - f) kui tegemist on töötlejatega, siis vajalik teave, mis võimaldab ettevõttesest jälgitavust ja tagab koostisosade mahepõllumajandusliku staatuse.
5. Kui see on asjakohane, siis hõlmab massibilansi kontroll järgmisi asjakohaste dokumentidega, sealhulgas lao- ja finantsandmetega tõendatud elemente:
 - a) üksusesse tarnitud toodete laad ja kogused ning, kui see on asjakohane, ostetud materjalid ja nende materjalide kasutamine ning vajaduse korral toodete koostis;
 - b) valdustes, sealhulgas kohapealse füüsilise kontrolli ajal, hoitavate toodete laad ja kogused;
 - c) nende toodete laad ja kogused, mis on lahkunud ettevõtjate või ettevõtjate rühmade üksusest kaubasaaja valdustesse või ladustamisrajatistesse;
 - d) selliste ettevõtjate või ettevõtjate rühmade puhul, kes ostavad või müüvad toodet ilma toodet (tooteid) ladustamata või füüsiliselt käitlemata, ostetud ja müüdud toodete laad ja kogused;
 - e) eelmisel aastal saadud, kogutud või koristatud toodete saagikus;
 - f) saadud, kogutud või koristatud toodete hinnanguline või tegelik saagikus jooksva aastal;
 - g) jooksva ja eelmisel aastal majandatud kariloomade arv ja/või kaal;
 - h) toodete kadu või toodete koguse suurenemine või vähenemine mis tahes tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis;
 - i) ettevõtte kogutoodang mahepõllumajanduslike ja mittemahepõllumajanduslike toodete puhul.

Artikkel 12

Proovivõtt, proovivõtumeetodid ja proove analüüsivate laborite valimine

1. Kontrolliasutus või kontrollorgan võtab proove ja analüüsib neid, et selgitada välja mahepõllumajanduslikus tootmises lubamatute toodete ja ainete kasutamine, kontrollida, kas tootmistehnoloogia puhul ei rikuta mahepõllumajandusliku tootmise eeskirju, või et avastada mahepõllumajanduslikus tootmises keelatud toodete ja ainete tekitatud võimalikku saastumist.
2. Kontrolliasutus või kontrollorgan võtab oma kontrolli all olevate üksikettevõtjate puhul proove vähemalt 5 %-lt. Ettevõtjate rühma puhul võtab kontrolliasutus või kontrollorgan proove vähemalt 2 %-lt iga rühma liikmetest.

3. Nende ettevõtjate või ettevõtjate rühmade väljavallimine, kellelt proove võtta, põhineb riskihindamisel, sealhulgas mahepõllumajandusliku tootmise nõuete rikkumise tõenäosusel, võttes arvesse kõiki tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetappe.

4. Lisaks lõikes 2 sätestatud vähimale proovivõtumäärale võtab kontrolliasutus või kontrollorgan proove ja analüüsib neid iga kord, kui kahtlustatakse lubamatute toodete ja ainete või meetodite kasutamist mahepõllumajanduslikus tootmises, välja arvatud juhul, kui kontrolliasutus või kontrollorgan leiab, et tõendeid on piisavalt ka ilma proove võtmata.

5. Artiklis 8 osutatud suure riskiga toodete puhul võtab kontrolliasutus või kontrollorgan lisaks käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud proovivõtumäärale igal aastal põllukultuuri kohta vähemalt ühe põlluproovi. Kõnealune proov võetakse põllul kasvavalt põllukultuurilt kõige sobivamal hetkel, et teha kindlaks lubamatute ainete võimalik kasutamine vastavalt kontrolliasutuse või kontrollorgani hinnangule. Ettevõtjate puhul, kes ei kasvata põllukultuure, võetakse asjakohane proov sissetulevast toorainest, vahesaadusest või töödeldud tootest.

6. Kontrolliasutus ja kontrollorgan tagavad, et kasutatavad laborid vastavad järgmistele nõuetele:

- a) tegemist on akrediteeritud laboritega, mis vastavad ISO standardile ISO/IEC 17025 „Katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsuse üldnõuded“;
- b) neid akrediteerinud asutused on allkirjastanud Rahvusvahelise Laborite Akrediteerimise Koostöökonverentsi (ILAC) vastastikuse tunnustamise kokkuleppe;
- c) neil on piisav analüüsi- ja testimissuutlikkus ning nad suudavad tagada, et proove testitakse alati asjakohaste meetoditega, mille jaoks nad on akrediteeritud;
- d) pestitsiidijääkide testimiseks on nad akrediteeritud gaasi- ja vedelspektromeetria jaoks, et hõlmata komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/533 ⁽⁷⁾ sätestatud liidu kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi raames jälgitavate pestitsiidijääkide loetelu.

7. Kontrolliasutus või kontrollorgan võib delegeerida proovivõtuülesanded teistele kontrolliasutustele või kontrollorganitele, keda on tunnustanud komisjon või organid, kes on akrediteeritud vastavalt ISO standardile ISO/IEC 17025 „Üldnõuded katse- ja kalibreerimislaborite kompetentsusele“.

Artikkel 13

Dokumenteeritud kontrollimenetlused

1. Kontrolliasutused ja kontrollorganid kontrollivad ettevõtjaid ja ettevõtjate rühmi vastavalt dokumenteeritud protseduuridele menetlustele.

Dokumenteeritud menetlused hõlmavad järgmist:

- a) kokkuvõtte eesmärkidest, mida tahetakse saavutada;
- b) töötajate ülesanded, vastutus ja kohustused;
- c) proovivõtustrateegia, -menetlused ja -metoodika, kontrollimeetodid ja -tehnikad, sealhulgas laborianalüüsid, testimine ja tõlgendamine ning tulemuste ja nende põhjal tehtud otsuste hindamine;
- d) koostöö ja teabevahetus teiste kontrolliasutuste, muude kontrollorganite ja komisjoniga;
- e) ettevõtjate või ettevõtjate rühmadega seotud riskide hindamise ning füüsilise kohapealse kontrolli ja proovide võtmise kord;

⁽⁷⁾ Komisjoni 28. märtsi 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/533 liidu kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi kohta aastateks 2020, 2021 ja 2022, et tagada vastavus pestitsiidijääkide piirnormidele ja hinnata tarbijate kokkupuudet taimses ja loomses toidus või selle pinnal esinevate pestitsiidijääkidega (ELT L 88, 29.3.2019, lk 28).

- f) proovivõtumeetodite ning laborianalüüsi-, uurimis- ja diagnoosimeetodite asjakohasuse kontrollimine;
 - g) mis tahes muu tegevus või teave, mis on vajalik kontrollide tõhusaks toimimiseks, sealhulgas seoses inspektorite koolitamise ja nende pädevuse hindamisega;
 - h) ettevõtjate rühmade puhul sisekontrollisüsteemi tõhusus.
2. Kontrolliasutused ja kontrollorganid:
- a) võtavad parandusmeetmeid, kui lõikes 1 sätestatud menetluse käigus on kindlaks tehtud puudused, ning
 - b) ajakohastavad vastavalt vajadusele lõikes 1 osutatud dokumenteeritud menetlusi.

Artikkel 14

Kirjalikud kontrollidokumendid

1. Kontrolliasutused ja kontrollorganid koostavad kirjalikud dokumendid iga kontrolli kohta, millega kontrollitakse vastavust määrusele (EL) 2018/848. Need dokumendid võivad olla paberil või elektroonilisel kujul. Kontrolliasutused ja kontrollorganid säilitavad neid dokumente viis aastat alates päevast, mil kontrolliasutus või kontrollorgan sertifitseerimisotsuse tegi.

Dokumendid peavad sisaldama eelkõige järgmist:

- a) kontrollide eesmärgi kirjeldus;
- b) rakendatavad kontrollimeetodid ja -tehnikad;
- c) kontrollide tulemused, eelkõige käesoleva määruse artiklites 11 ja 12 loetletud elementide kontrollimise tulemused, ning
- d) meetmed, mida asjaomane ettevõtja või ettevõtjate rühm peab kontrolliasutuse või kontrollorgani tehtud kontrolli tulemusena võtma, sealhulgas meetmete võtmise tähtaeg.

2. Ettevõtja või ettevõtjate rühma inspekteeritud liige annab kirjalikule dokumendile allkirja kinnituseks selle kirjaliku dokumendi kättesaamise kohta. Ettevõtja või ettevõtjate rühma inspekteeritud liige säilitab kõnealuse dokumendi koopia kas paberkandjal või elektroonilisel kujul.

Artikkel 15

Vetikate ja vesiviljelusloomade tootmise kontrolli erinõuded

1. Selleks et määrata kindlaks määruse (EL) 2018/848 artikli 10 lõikes 2 sätestatud üleminekuaja algus, tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et vetikaid või vesiviljelusloomi tootvad ettevõtjad või ettevõtjate rühmad teavitavad kontrolliasutust või kontrollorganit asjaomasest tegevusest.

2. Kontrolliasutus või kontrollorgan tagab, et vetikaid või vesiviljelusloomi toodetakse mahepõllumajanduslikult kohas, kus ei ole saastamisohtu määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punkti 1.1 tähenduses. Eelkõige tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et kooskõlas kõnealuse III osa punktiga 1.2 on võetud piisavad eraldamismeetmed.

3. Määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punkti 3.1.3.1 alapunkti c kohaldamisel tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et sööda taimne osa on mahepõllumajanduslik ning et veeloomadest saadud sööda osa pärineb mahepõllumajanduslikust vesiviljelusest või kalandusest, mis on sertifitseeritud säästvana kooskõlas FAO 2009. aasta suunistega merekalapüügist saadud kalade ja kalandustoodete ökomärgistamise kohta.

4. Määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punkti 3.1.4.2 alapunkti e kohaldamisel tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et tal on teave kõikide töötlemisviiside kohta, ning kontrollib, kas töödeldakse kooskõlas kõnealuse määruse nõuetega.

5. Selleks et lubada kasutada looduslikke vastseid määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punkti 3.2.1 tähenduses, tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et järgitakse kõnealuse punkti alapunkte a, b ja c.

Artikkel 16

Liitu importimiseks ettenähtud saadetiste kontrollimine

1. Asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan kontrollib liitu importimiseks ette nähtud saadetiste vastavust määrusele (EL) 2018/848 ja käesolevale määrusele. Kõnealune kontroll hõlmab dokumentide süstemaatilist kontrolli ja juhul, kui riskihindamises on nii ette nähtud, siis füüsilist kontrolli enne saadetise lahkumist kolmandast riigist, kust see eksporditakse või kust see pärineb.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel on asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan:

- a) asjaomase toote tootja või töötleva kontrolliasutus või kontrollorgan või
- b) kui ettevõtja või ettevõtjate rühm, kes teeb viimase toiminguga toote ettevalmistamisel, erineb toote tootjast või töötlejast, siis selle ettevõtja või ettevõtjate rühma kontrolliasutus või kontrollorgan, kes teeb viimase toiminguga ettevalmistamisel määruse (EL) 2018/848 artikli 3 punkti 44 tähenduses.

Asjaomast kontrolliasutust või kontrollorganit tunnustatakse kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikega 1 asjaomaste toodete puhul ja selle kolmanda riigi puhul, kust tooted pärinevad, või kui see on asjakohane, siis riigis, kus tehti viimane ettevalmistustoiming.

3. Lõikes 1 osutatud dokumendikontrolli eesmärk on kontrollida järgmist:

- a) toodete ja koostisosade jälgitavus;
- b) kas saadetises sisalduvate toodete kogus on kooskõlas vastavate ettevõtjate või ettevõtjate rühmade massibilansi kontrolliga vastavalt kontrolliasutuse või kontrollorgani antud hinnangule;
- c) toodete puhul asjakohased veo- ja äridokumendid (sh arved);
- d) töödeldud toodete puhul see, et kõik selliste toodete mahepõllumajanduslikud koostisosad on tootnud ettevõtjad või ettevõtjate rühmad, kelle on kolmandas riigis sertifitseerinud kontrolliasutus või kontrollorgan, mida on tunnustatud kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikega 1 või millele on osutatud kõnealuse määruse artiklis 57, või määruse (EL) 2018/848 artiklite 47 ja 48 kohaselt tunnustatud kolmas riik, või kas need on toodetud ja sertifitseeritud liidus kooskõlas kõnealuse määrusega.

Kõnealune dokumendikontroll hõlmab kõiki asjakohaseid dokumente, sealhulgas määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud sertifikaati, inspekteerimiste hiljutisi andmeid, asjaomase toote tootmise kava ning ettevõtjate või ettevõtjate rühmade koostatud dokumente, kättesaadavaid veodokumente, äri- ja finantsdokumente ning mis tahes muid dokumente, mida kontrolliasutus või kontrollorgan peab asjakohaseks.

4. Lõikes 1 osutatud füüsilistele kontrollidele eelneva riskihindamise puhul võtab asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan arvesse järgmisi kriteeriume:

- a) artikli 9 lõikes 2 loetletud asjakohased kriteeriumid;
- b) kas toodete turustamise ahelas osaleb mitu ettevõtjat, kes ei ladusta ega käitle mahepõllumajanduslikke tooteid füüsiliselt;
- c) artiklis 8 osutatud suure riskiga tooted;
- d) kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt asjakohaseks peetavad mis tahes muud kriteeriumid.

5. Pakendamata mahepõllumajanduslikest toodetest koosnevate saadetiste puhul koostab asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan kaubanduse kontrolli- ja ekspertsüsteemi (TRACES) kaudu reisikava, milles on märgitud kõik kohad, mida toote liikumisel päritolu- või ekspordiriigiks olevast kolmandast riigist liitu kasutatakse.

6. Artiklis 8 osutatud suure riskiga toodete saadetiste puhul teeb asjaomane kontrolliasutus või kontrollorgan süstemaatilisi füüsilisi kontrole ja võtab igast saadetistest vähemalt ühe representatiivse valimi. Lisaks peab kontrolliasutusel või kontrollorganil olema täielik dokumentatsioon ettevõtjate või ettevõtjate rühmade ja toote jälgitavuse kohta, sealhulgas veo- ja äridokumendid, kaasa arvatud arved. Komisjoni või liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel saadab kontrolliasutus või kontrollorgan jälgitavuse dokumentatsiooni ja proovide analüüsi tulemused importija kontrolliasutusele või kontrollorganile ja selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus saadetist kontrollitakse.

7. Nõuete rikkumise kahtluse korral võib komisjon või liikmesriigi pädev asutus nõuda, et asjakohane kontrolliasutus või kontrollorgan teeks viivitamata kättesaadavaks loetelu kõigist ettevõtjatest ja ettevõtjate rühmadest, kelle mahepõllumajanduslikus tootmisahelas on saadetis osalenud, ning nende kontrolliasutustest või kontrollorganitest.

IV PEATÜKK

MUUD KONTROLLIASUTUSTE JA KONTROLLORGANITE VÕETAVAD MEETMED

Artikkel 17

Ettevõtjate loetelu ja muu asjakohane üldsusele kättesaadav teave

Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb oma veebisaidil vähemalt ühes liidu ametlikus keeles kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) sertifitseeritud ettevõtjate ja sertifitseeritud ettevõtjate rühmade loetelu, mis sisaldab järgmist:
 - i) ettevõtjate puhul nimi ja aadress;
 - ii) ettevõtjate rühmade puhul rühma nimi ja aadress ning liikmete arv;
 - iii) sertifikaadiga seotud teave, eelkõige sertifikaadi number, sertifikaadiga hõlmatud tootekategooria, sertifikaadi staatus ja kehtivus, sealhulgas ISO standardis ISO/IEC 17065 osutatud ulatuse vähendamise, peatamise ja tühistamise juhtumid;
- b) kontrollorganite puhul ajakohastatud teave nende akrediteerimise kohta, sealhulgas link viimasele akrediteerimistunnistusele, mille akrediteerimisasutus on välja andnud.

Punktis a osutatud loetelu ajakohastatakse viivitamata pärast sertifitseerimisstaatus muutumist. Tühistamise korral säilitatakse punkti a alapunktis iii osutatud teavet loetelus viis aastat pärast tühistamist;

Artikkel 18

Ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade andmebaas

Kontrolliasutus või kontrollorgan peab ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade ajakohastatud elektroonilist andmebaasi. Andmebaas sisaldab järgmist teavet:

- a) ettevõtja või ettevõtjate rühma nimi ja aadress. Ettevõtjate rühma puhul rühma suurus, iga liikme nimi ja aadress;
- b) teave sertifikaadi ulatuse, numbri, staatuse ja kehtivuse kohta;
- c) üleminekujärgus (sealhulgas üleminekuajal olevate) või mahepõllumajanduslike ettevõtjate või ettevõtjate rühmade staatus;

- d) ettevõtjate või ettevõtjate rühmade riskitase vastavalt artiklile 9;
- e) sertifitseeritud ettevõtjate või ettevõtjate rühmade kontrolli all toimuva allhanketegevuse puhul alltöövõtjaks oleva kolmanda isiku või kolmandate isikute nimi ja aadress (nimed ja aadressid);
- f) kõikide tootmisüksuste ja ruumide geograafilised koordinaadid ja pindala;
- g) inspekteerimisaruanded ja proovivõtuanalüüside tulemused ning muude tehtud kontrollide, sealhulgas saadetiste kontrollimise tulemused;
- h) nõuete rikkumised ja kohaldatud meetmed;
- i) teavitamine artikli 20 lõikes 1 osutatud süsteemi kaudu;
- j) tehtud erandid ja asjakohased tõendavad dokumendid vastavalt käesoleva määruse nõuetele ning
- k) muu teave, mida kontrollorgan või kontrolliasutus vajalikuks peab.

Kontrolliasutus või kontrollorgan säilitab kõnealust teavet viis aastat. Kontrolliasutus või kontrollorgan teeb selle teabe komisjonile nõudmise korral kättesaadavaks.

Artikkel 19

Teavitamisnõuded

1. Pärast tunnustamist teatab kontrolliasutus või kontrollorgan komisjonile õigel ajal ja mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul muudatustest oma tehnilises toimikus.
2. Kontrolliasutus või kontrollorgan hoiab kättesaadavana ja edastab komisjoni või liikmesriikide pädevate asutuste nõudmisel kogu teabe, mis on seotud kontrollitegevusega kolmandas riigis.
3. Kontrolliasutused või kontrollorganid hoiavad määruse (EL) 2018/848 artikli 46 kohase tunnustamise taotlusega seotud ja käesoleva määruse alusel nõutavaid tõendavaid dokumente komisjoni ja liikmesriikide jaoks kättesaadavana viis aastat pärast kontrollide toimumise aastat või pärast määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunkti i osutatud sertifikaadi ja dokumentide väljaandmist.

Artikkel 20

Teabevahetussüsteemid ja -menetlused

1. Kontrolliasutus või kontrollorgan kasutab teabevahetuseks komisjoni, teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganite ning liikmesriikide ja asjaomaste kolmandate riikide pädevate asutustega mahepõllumajanduse teabesüsteemi (OFIS).
2. Kontrolliasutus või kontrollorgan võtab asjakohased meetmed ja kehtestab dokumenteeritud menetlused, et tagada õigeaegne teabevahetus komisjoni ning teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganitega.
3. Kui määruse (EL) 2018/848 artiklis 46 või selle artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides nõutakse ühes või mitmes menetlusetapis volitatud isiku allkirja või mõne isiku heakskiitu, võimaldavad asjaomaste dokumentide edastamiseks kasutusele võetud arvutisüsteemid vastavalt liidu õigusaktidele, eriti komisjoni otsusele 2004/563/EÜ, Euratom ⁽⁸⁾ üheselt tuvastada iga isiku ning annavad piisava kindluse, et dokumentide sisu jääb muutmata, sealhulgas ka eri menetlusetappides.

⁽⁸⁾ Komisjoni 7. juuli 2004. aasta otsus 2004/563/EÜ, Euratom, millega muudetakse komisjoni kodukorda (ELT L 251, 27.7.2004, lk 9).

Artikkel 21

Teabevahetus komisjoni, kontrolliasutuste, kontrollorganite ja pädevate asutuste vahel

1. Kontrolliasutus või kontrollorgan jagab viivitamata teavet komisjoni, teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganite ning liikmesriikide ja asjaomaste kolmandate riikide pädevate asutustega mis tahes nõuete sellise rikkumise kahtluse kohta, mis mõjutab mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklikkust.
 2. Kui komisjon teavitab kontrolliasutust või kontrollorganit pärast seda, kui on saanud liikmesriigilt rakendusmääruse (EL) 2021/279 artikli 9 kohase teate sellise nõuete rikkumise kahtluse või kindlaks tehtud nõuete rikkumise kohta, mis mõjutab imporditud mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklikkust, korraldab kontrolliasutus uurimise vastavalt käesoleva määruse artiklile 22. Kontrolliasutus või kontrollorgan kasutab komisjoni ja algse teate saatnud liikmesriigi (teavitav liikmesriik) teavitamiseks käesoleva määruse III lisas esitatud vormi. Kontrolliasutus või kontrollorgan vastab 30 kalendripäeva jooksul alates kõnealuse teate saamisest ja teavitab võetud meetmetest, sealhulgas uurimistulemustest, ning esitab mis tahes muu teabe, kui see on kättesaadav ja/või kui teavitav liikmesriik seda nõuab.
 3. Teavitatud kontrolliasutus või kontrollorgan esitab teavitava liikmesriigi nõudmisel vajaliku lisateabe.
 4. Kui ettevõtjaid või ettevõtjate rühmi ja/või nende alltöövõtjaid kontrollivad erinevad kontrolliasutused või kontrollorganid, vahetavad need kontrolliasutused või kontrollorganid asjakohast teavet oma kontrollitegevusega hõlmatud toimingute kohta.
 5. Kui ettevõtjad või ettevõtjate rühmad ja/või nende alltöövõtjad vahetavad kontrolliasutust või kontrollorganit, nõuab uus kontrolliasutus või kontrollorgan asjaomase ettevõtja või ettevõtjate rühma kontrolli toimikut eelmiselt kontrolliasutusest või kontrollorganilt. Eelmine kontrolliasutus või kontrollorgan annab uuele kontrolliasutusele või kontrollorganile 30 päeva jooksul üle asjaomase ettevõtja või ettevõtjate rühma kontrolli toimiku ning artiklis 14 osutatud kirjalikud dokumendid, sertifitseerimise seis, nõuete rikkumiste loetelu ja ülevaate eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani võetud meetmetest.
- Uus kontrolliasutus või kontrollorgan tagab, et ettevõtja või ettevõtjate rühm on eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani aruannetes märgitud nõuete rikkumistega tegeleenud.
6. Kui ettevõtjate või ettevõtjate rühmade suhtes kohaldatakse jälgitavuse kontrolli ja massibilansi kontrolli, vahetavad kontrolliasutused ja kontrollorganid asjakohast teavet, mis võimaldab kõnealused kontrollid lõpule viia.

Artikkel 22

Täiendavad eeskirjad nõuete rikkumise korral võetavate meetmete kohta

1. Lisaks määruse (EL) 2018/848 artikli 29 lõigetes 1, 2 ja 3 ning rakendusmääruse (EL) 2021/279 artiklis 2 osutatud meetmetele, mis võetakse juhul, kui kontrolliasutus või kontrollorgan kahtlustab või saab põhjendatud teavet, muu hulgas teistelt kontrolliasutustelt või kontrollorganitelt, et kolmandast riigist kavatsetakse importida liidu turule laskmiseks toodet, mis ei pruugi olla kooskõlas määrusega (EL) 2018/848, kuid kannab mahepõllumajanduslikule tootmisele viitavat märgistust, või kui mõni ettevõtja teavitab pädevat asutust, kontrolliasutust või kontrollorganit kõnealuse määruse artikli 27 kohaselt nõuete rikkumise kahtlusest:
 - a) viib ta viivitamata läbi uurimise, et kontrollida vastavust määrusele (EL) 2018/848 või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele või rakendusaktidele; uurimine tuleb lõpule viia nii kiiresti kui võimalik mõistliku aja jooksul, võttes arvesse toote säilimisaega ja juhtumi keerukust;

b) keelab ta kuni punktis a osutatud uurimise tulemuste selgumiseni kõnealusest kolmandast riigist pärit asjaomase toote impordi liidu turule mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena. Enne sellise ajutise otsuse tegemist annab kontrolliasutus või kontrollorgan ettevõtjale või ettevõtjate rühmale võimaluse esitada oma märkused.

2. Kui lõike 1 punktis a osutatud uurimisel ei avastata ühtegi nõuete rikkumist, mis mõjutaks mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust, lubatakse asjaomaseid tooteid kasutada või need mahepõllumajandusliku või üleminekuaja tootena märgistatult turule viia.

3. Kontrolliasutus või kontrollorgan koostab nende meetmete kataloogi, mida tuleb võtta kindlaks tehtud nõuete rikkumise korral. Meetmete kataloog põhineb käesoleva määruse IV lisa täpsustatud elementidel ja hõlmab vähemalt järgmist:

a) loetelu nõuete rikkumistest koos viitega määruse (EL) 2018/848 või kõnealuse määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti või rakendusakti erinõuetele. Kõnealune loetelu sisaldab vähemalt selliseid nõuete rikkumisi, mis on loetletud käesoleva määruse IV lisa B osas;

b) nõuete rikkumiste liigitamine kolme kategooriasse: väike, suur ja kriitiline, nagu on sätestatud käesoleva määruse IV lisa A osas, võttes arvesse vähemalt järgmisi kriteeriume:

i) määruse (EL) 2018/848 artikli 28 lõikes 1 osutatud ettevaatusabinõude kohaldamine, käesoleva määruse artikli 10 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud praktilised meetmed ning ettevõtja või ettevõtjate rühma poolt kooskõlas käesoleva määruse artikli 11 lõike 1 punktiga f tehtud enesekontrollide usaldusvärsus;

ii) mõju toodete mahepõllumajandusliku või üleminekuaja staatuse terviklusele;

iii) jälgitavuse süsteemi võimekus leida mõjutatud toode (tooted) tarneahelas ja keelata nende importimine kolmandast riigist liidu turule viimiseks viitega mahepõllumajanduslikule tootmisele;

iv) ettevõtja või ettevõtjate rühma vastus kontrolliasutuse või kontrollorgani varasematele taotlustele;

c) nõuete rikkumise korral kohaldatavad meetmed.

4. Kontrolliasutus või kontrollorgan dokumenteerib määruse (EL) 2018/848 artikli 29 lõike 1 punktis a osutatud uurimiste tulemused.

Artikkel 23

Täiendavad eeskirjad nõuete rikkumise korral võetavate meetmete kohta

1. Kui nõuete rikkumine mõjutab mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete terviklust mis tahes tootmis-, ettevalmistus- või turustusetapis, näiteks juhul, kui see tuleneb lubamatute toodete, ainete või meetodite kasutamisest või mahepõllumajanduslike toodete segunemisest mittemahepõllumajanduslike toodetega, tagavad kontrolliasutused või kontrollorganid lisaks käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaselt võetavatele meetmetele, et kogu kolmandast riigist importimiseks ette nähtud tootepartii või tootmistsükli puhul ei viidata määruse (EL) 2018/848 IV peatüki kohase märgistamisel ja reklaamimisel mahepõllumajanduslikule tootmisele.

2. Kui nõuete rikkumine on kindlaks tehtud, teeb kontrolliasutus või kontrollorgan järgmist:

a) võtab mis tahes meetmeid, mis on vajalikud selleks, et teha kindlaks nõuete rikkumise allikas ja ulatus ning ettevõtja või ettevõtjate rühma vastutus; ning

b) võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ettevõtja või ettevõtjate rühm heastab nõuete rikkumise ja hoiab ära sellise nõuete rikkumise edasise esinemise.

Võetavate meetmete üle otsustamisel võtab kontrolliasutus või kontrollorgan arvesse kõnealuse rikkumise laadi ja varasemaid andmeid ettevõtja või ettevõtjate rühma nõuetele vastavuse kohta.

3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaselt toimides võtab kontrolliasutus või kontrollorgan kõik meetmed, mida ta peab asjakohaseks, et tagada määruse (EL) 2018/848 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide täitmine, sealhulgas:

- a) käesoleva määruse artikli 22 lõikes 3 osutatud meetmeloendi kohaldamine;
- b) tagamine, et ettevõtja või ettevõtjate rühm suurendab oma kontrollide sagedust;
- c) tagamine, et kontrolliasutus või kontrollorgan kontrollib ettevõtja või ettevõtjate rühma teatavaid tegevusi põhjalikumalt või süsteemsemalt.

4. Tõsise, korduva või jätkuva nõuete rikkumise korral tagab kontrolliasutus või kontrollorgan, et lisaks lõigetes 2 ja 3 sätestatud meetmetele keelatakse asjaomastel ettevõtjatel või ettevõtjate rühmadel teatavaks ajavahemikuks selliste toodete turustamine, mille puhul viidatakse mahepõllumajanduslikule tootmisele, ning et nende sertifikaat, millele on osutatud määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunktis i, vastavalt vajadusele kas peatatakse või tunnistatakse kehtetuks.

5. Kontrolliasutus või kontrollorgan teatab ettevõtjale või ettevõtjate rühmale kirjalikult oma otsusest käesoleva artikli kohaselt võetavate meetmete kohta ja põhjendab seda otsust.

Artikkel 24

Kontrollid, mis tuleb teha varasema perioodi tunnustamiseks tagasiulatuvalt

1. Enne varasema perioodi tagasiulatuvat tunnustamist üleminekuaja osana määruse (EL) 2018/848 artikli 10 lõike 3 punkti b tähenduses peab kontrolliasutus või kontrollorgan tagama, et ettevõtja esitab järgmised dokumendid, mis tõendavad, et maatükid olid looduslikud või põllumajandusmaad, mida ei ole vähemalt kolme aasta jooksul töödeldud ega saastatud toodete või ainetega, mis ei ole määruse (EL) 2018/848 kohaselt mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud:

- a) kaardid, millel on selgelt esitatud tagasiulatuva tunnustamise taotlusega hõlmatud iga maatükk, ja kõnealuste maatükkide kogupindala ning vajaduse korral käimasoleva tootmise laad ja maht ning nende geograafilise asukoha koordinaadid;
- b) muud asjakohased dokumendid, mida kontrolliasutus või kontrollorgan peab vajalikuks tagasiulatuva tunnustamise taotluse hindamiseks.

2. Lisaks teeb kontrolliasutus või kontrollorgan järgmist:

- a) teeb tõendavate dokumentide alusel üksikasjaliku riskianalüüsi, et hinnata, kas tagasiulatuva tunnustamise taotlusega hõlmatud mis tahes maatükk on vähemalt kolme aasta jooksul töödeldud toodete või ainetega, mis ei ole mahepõllumajanduslikus tootmises kasutamiseks lubatud, võttes eelkõige arvesse taotlusega seotud kogupindala suurust ja igal taotlusega hõlmatud maatükil kõnealusel ajavahemikul rakendatud agrotehnikat. Kontrolliasutus või kontrollorgan säilitab riskianalüüsiga seotud dokumente;
- b) võtab igalt maatükilt mulla- ja/või taimeproove kooskõlas punktis a osutatud riskianalüüsi tulemustega, kaasa arvatud need maatükid, mille puhul on kindlaks tehtud saastumisoht;
- c) koostab pärast ettevõtja füüsilist kontrollimist ühes liidu ametlikus keeles kontrolliaruande, mis sisaldab maatükkide fotosid, sealhulgas tagasiulatuva tunnustamise taotlusega hõlmatud maatükid, et kontrollida kogutud teabe järjepidevust, tehes seda enne, kui ettevõtja on võtnud viljelusmeetmeid.

3. Kontrolliasutus või kontrollorgan koostab ettevõtja poolt lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal ja pärast lõikes 2 sätestatud meetmete rakendamist kirjaliku lõpparuande. Kirjalikus lõpparuandes esitatakse põhjendus, miks eelmist perioodi võib tagasiulatuvalt üleminekuaja osana tunnustada. Selles kirjalikus lõpparuandes märgitakse ka iga asjaomase maatüki mahepõllumajanduslikuna käsitletav algusperiood ning selliste maatükkide kogupindala, mille puhul perioodi tagasiulatuvat tunnustatakse.

4. Kontrolliasutus või kontrollorgan teatab komisjonile, liikmesriikidele ja kontrollorgani puhul selle akrediteerimisatusele viivitamata kõikidest tagasiulatuvalt antud tunnustustest. Iga tagasiulatuvalt antud tunnustuse kohta esitab kontrolliasutus või kontrollorgan lõikes 3 osutatud kirjaliku lõpparuande.

5. Kontrolliasutus või kontrollorgan tagab, et ettevõtja, kellele on antud tunnustus tagasiulatuvalt, säilitab sellise tunnustamisega seotud dokumente ning tunnustusega hõlmatud maotükkide kasutamise dokumente kolm aastat.

Artikkel 25

Mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise load

1. Enne määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punktiga 1.8.5.2 ette nähtud mittemahepõllumajandusliku paljundusmaterjali kasutamise lubade andmist hindab kontrolliasutus või kontrollorgan järgmist teavet ja koostab iga erandi kohta põhjenduse:

- a) teaduslik ja üldnimetus (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus),
- b) sort;
- c) asjaomaste seemnete kogukaal või taimede arv;
- d) mahepõllumajandusliku või üleminekuaja taimse paljundusmaterjali kättesaadavus;
- e) ettevõtja dokumentatsioon või kinnitus selle kohta, et määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punktis 1.8.5.2 kehtestatud nõuded on täidetud.

2. Iga loa puhul kasutada määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punktis 1.8.5.2 sätestatud mittemahepõllumajandusliku paljundusmaterjali, lisab kontrolliasutus või kontrollorgan asjakohase teabe käesoleva määruse artiklis 4 osutatud aastaaruandele.

Artikkel 26

Mittemahepõllumajanduslike loomade ja vesiviljelusloomade noorvormide kasutamisega seotud erandid

1. Enne mittemahepõllumajanduslike loomade (veised, hobuslased, lambad, kitsed, sead ja hirvlased, küülikud ja kodulinnud) kasutamisega seotud erandite tegemist kooskõlas määruse (EL) 2018/848 II lisa II osa punktidega 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 hindab kontrolliasutus või kontrollorgan järgmist teavet ja koostab iga erandi kohta põhjenduse:

- a) teaduslik ja üldnimetus (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus, st liik ja perekond);
- b) tõud ja liinid;
- c) tootmise eesmärgid: liha, piim, munad, kaheotstarbeline või aretus;
- d) loomade koguarv;
- e) asjaomaste mahepõllumajanduslike loomaliikide kättesaadavus;
- f) ettevõtja dokumentatsioon või kinnitus selle kohta, et määruse (EL) 2018/848 II lisa II osa punktides 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 kehtestatud nõuded on täidetud.

2. Kontrolliasutus või kontrollorgan lisab iga mittemahepõllumajandusliku loomaliigi (veised, hobuslased, lambad, kitsed, sead ja hirvlased, küülikud ja kodulinnud) puhul käesoleva määruse artiklis 4 osutatud aastaaruandesse asjakohase teabe määruse (EL) 2018/848 II lisa II osa punktide 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 kohaselt tehtud erandite kohta.

3. Enne mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide kasutamisega seotud erandite tegemist kooskõlas määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punktiga 3.1.2.1 hindab kontrolliasutus või kontrollorgan järgmist teavet ja koostab iga erandi kohta põhjenduse:

- a) liigid ja perekond (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus),

- b) tõud ja liinid, kui on asjakohane,
- c) arenguetapp (munad, vastsed, noorloomad), milles loomad on kättesaadavad müügiks mahepõllumajanduslikuna,
- d) ettevõtja hinnangu kohaselt kättesaadav kogus,
- e) noorvormide koguarv,
- f) asjaomaste mahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade liikide kättesaadavus,
- g) ettevõtja dokumentatsioon või kinnitus selle kohta, et määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punktis 3.1.2.1 kehtestatud nõuded on täidetud.

4. Iga mittemahepõllumajanduslike vesiviljelusloomade noorvormide kasutamisega seotud erandi puhul kooskõlas määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punktiga 3.1.2.1 lisab kontrolliasutus või kontrollorgan asjakohase teabe käesoleva määruse artiklis 4 osutatud aastaaruandele.

Artikkel 27

Aruanne töödeldud mahepõllumajanduslikus toidus mittemahepõllumajanduslike koostisosade kasutamise ajutise lubamise kohta

Kontrolliasutus või kontrollorgan teavitab viivitamata komisjoni, liikmesriike, akrediteerimisasutusi ning muid määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutusi ja kontrollorganeid kõigist ajutistest lubadest, mis on antud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 25 lõikega 4 mittemahepõllumajanduslike koostisosade kasutamiseks töödeldud mahepõllumajanduslikus toidus. Kõnealune teade sisaldab komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud spetsiaalsel vormil esitatud põhjendust, et selline luba on antud kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 25 lõikega 1.

V PEATÜKK

ERANDID MÄÄRUSEST (EL) 2018/848 KATASTROOFIOLUKORRAS

Artikkel 28

Katastroofiolukorra tunnistamine

Määruse (EL) 2018/848 artikli 22 lõikes 1 ja artikli 45 lõikes 3 osutatud erandlike tootmiseeskirjade kohaldamiseks võib kontrolliasutus või kontrollorgan käsitada katastroofiolukorrana, mis tuleneb ebasoodsatest ilmastikutingimustest, loomahaigustest, keskkonnajuhtumist, loodusõnnetusest või katastroofist või mis tahes muudest võrreldavatest asjaoludest, olukorda kolmandas riigis asjaomaste asutuste kinnituse alusel. Kui selline kinnitus puudub, peab kontrolliasutuse või kontrollorgani selline tunnustus põhinema ametlike organisatsioonide esitatud andmetel, mis põhjendavad katastroofilisi asjaolusid.

Artikkel 29

Erandite tegemise tingimused

1. Pärast artiklis 28 osutatud tunnustamist võib kontrolliasutus või kontrollorgan asjaomase piirkonna mõjutatud ettevõtjate väljaselgitamisel või asjaomase ettevõtja või ettevõtjate rühma liikme taotlusel teha delegeeritud määruse (EL) 2020/2146 artiklis 3 kehtestatud asjakohaseid erandeid asjakohastel tingimustel, tagades et neid erandeid ja tingimusi kohaldatakse:

- a) piiratud aja jooksul ja mitte kauem kui vaja, kuid mitte mingil juhul kauem kui 12 kuud, et jätkata või taasalustada mahepõllumajanduslikku tootmist, mis toimus enne kõnealuste erandite kohaldamise kuupäeva;

- b) seoses konkreetset olukorrast mõjutatud tootmisliikidega või vajaduse korral maatükkidega ning
- c) üksikettevõtjale või asjaomase ettevõtjate rühma liikmele.

2. Lõikes 1 osutatud erandite kohaldamine ei piira määruse (EL) 2018/848 artikli 45 lõike 1 punkti b alapunkti i osutatud sertifikaatide kehtivust ajavahemikul, mil erandeid kohaldatakse, tingimusel et asjaomane ettevõtja või asjaomased ettevõtjad vastavad erandi tegemise tingimustele.

3. Kontrolliasutused ja kontrollorganid teavitavad artikli 20 lõikes 1 osutatud süsteemi kaudu viivitamata komisjoni, liikmesriike ja kontrollorgani puhul akrediteerimisasutust käesoleva määruse alusel tehtud eranditest. Eelkõige märgib kontrolliasutus või kontrollorgan ära asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjate nime(d), erandi kestuse, tootmisviisi või vajaduse korral maatükid, erandi tegemise põhjenduse ning lisab kolmanda riigi asjaomase asutuse kinnituse, nagu on osutatud artiklis 28. Kui selline kinnitus ei ole kättesaadav, põhjendab kontrolliasutus või kontrollorgan sellise kinnituse lisamata jätmist ja esitab asjakohased andmed, millel tunnustamine põhineb.

4. Kontrolliasutus või kontrollorgan tagab, et ettevõtja, kellele on tehtud erand, säilitab erandiga ning selle kasutamisega seotud dokumente kolm aastat. Kontrolliasutus või kontrollorgan kontrollib, kas ettevõtja või ettevõtjad täidavad vastavad tehtud erandite tingimustele.

VI PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 30

Viited pädevatele asutustele ja liikmesriikidele määruse (EL) 2018/848 II lisas

1. Määruse (EL) 2018/848 II lisa järgmistes punktides esitatud viiteid pädevatele asutustele käsitatakse viidetena kõnealuse määruse artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutustele ja kontrollorganitele:

- a) I osa punkt 1.7.2 ja punkti 1.7.3 esimene lõik;
- b) II osa punktid 1.3.4.3, 1.3.4.4.3, 1.6.7, 1.7.5, 1.7.8, 1.9.3.1, 1.9.4.1 ja 1.9.4.2;
- c) III osa punktid 3.1.2.1 ja 3.1.3.1.

II osa punktis 1.9.4.1 osutatud teave edastatakse ainult komisjonile.

2. Määruse (EL) 2018/848 II lisa II osa punkti 1.9.4.4 alapunkti c esitatud viiteid pädevatele asutustele käsitatakse viidetena kõnealuse määruse artikli 46 lõike 1 kohaselt tunnustatud kontrolliasutustele ja kontrollorganitele.

Artikkel 31

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud hindamisaruanne

A OSA

Artikli 1 lõike 2 punktis i osutatud hindamisaruanne koosneb dokumendi ja andmete läbivaatamise aruandest, kohapealse hindamise aruandest ja vaatlusauditi aruandest ning võib sisaldada muud teavet, mida akrediteerimisasutus või pädev asutus vajalikuks peab.

1. Dokumendi ja andmete läbivaatamise aruanne

Dokumendi ja andmete läbivaatamise aruanne sisaldab järgmisi elemente.

1.1. Hinnang järgmisele:

- a) suurus ja struktuur,
- b) IT-juhtimissüsteem,
- c) harukontorid,
- d) tegevuse liigid, sealhulgas allhanked, v.a kontroll ja proovivõtt,
- e) organisatsiooni struktuuri skeem,
- f) kvaliteedijuhtimine.

1.2. Peakorteri ja harukontorite ning alltöövõtjatest laborite, samuti komisjoni, liikmesriikide, muude kontrolliasutuste ja kontrollorganite vaheliste teabevahetusmenetluste hindamine.**1.3. Töötajate teadmiste ja kvalifikatsiooni hindamine mahepõllumajandusliku tootmise eeskirju ja kontrolle käsitlevate liidu õigusaktide kontekstis.****1.4. Kontrollimine, kas valitud keel ja kontrolliasutuse või kontrollorgani väljastatud dokumendid on lepingulistele ettevõtjatele või ettevõtjate rühmadele arusaadavad, eelkõige kas sisemenetlused on arusaadavad sertifitseerimisprotsessides või kontrollides osalevatele töötajatele.****1.5. Täiendõppeprogrammide hindamine ning kontrolliasutuse või kontrollorgani poolne tõhus järelevalve koolituste käigus omandatud pädevuste üle.****1.6. Töötajate kogemuste ja pädevuse hindamine määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 7 sätestatud kontrollitavate tootekategooria(te) puhul ning igas tunnustamisega hõlmatud kolmandas riigis, sealhulgas asjaomaste inspektorite tööalane staatus ja nende lepinguline suhe kontrollorganiga.****1.7. Ettevõtjate ja vajaduse korral ettevõtjate rühmade puhul kontrollitegevusega seotud sisemenetluste hindamine ning ettevõtjate rühmade sisekontrollisüsteemi kontrolliva kontrolliasutuse või kontrollorgani inspektoritele vajalike erioskuste ja -koolituse hindamine.****1.8. Iga kolmanda riigi jaoks loodava kontrollisüsteemi toimimise kirjeldus ja hinnang, sealhulgas vajaduse korral ettevõtjate rühmade kontrolli eripära.****1.9. Mis tahes muu teave, mida akrediteerimisasutus vajalikuks peab.****2. Kohapealse hindamise aruanne**

Akrediteerimisasutuse või vajaduse korral pädeva asutuse tehtava kohapealse hindamise aruanne sisaldab järgmisi elemente.

2.1. Sertifitseerimisotsuseid tegeva(te) asutus(t)e hindamisaruanne, mis sisaldab järgmist teavet:

- a) määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikes 7 sätestatud kõigi tootekategooriate selliste toimikute kontrollimise tulemused, mille tunnustamist taotletakse, ning kinnitus selle kohta, et kontrollorgan on nõutekohaselt täitnud käesoleva määruse III peatükis, eriti selle artiklites 9 ja 10 kehtestatud kontrollinõudeid seoses ettevõtjatega ja ettevõtjate rühmadega;

- b) kindlaks tehtud nõuete rikkumise korral võetavate meetmete kataloogi hindamine;
- c) riskianalüüsi menetluste hindamine kontrolli, sealhulgas etteatamiseta kontrolli eesmärgil;
- d) proovivõtustrateegia, -menetluse ja -metoodika hindamine;
- e) komisjoni, teiste kontrolliasutuste ja kontrollorganitega toimuva teabevahetuse hindamine;
- f) kontrolli- ja sertifitseerimistöötajatega tehtud intervjuude alusel tehtud järeldused töötajate sertifitseerimis- ja kontrollitegevuse ja -pädevuse kohta;
- g) kinnitus selle kohta, et kontrolliasutusel või kontrollorganil on olemas vahendid kontrollisüsteemi rakendamiseks kooskõlas käesoleva määrusega igas kolmandas riigis, mille tunnustamist ta taotleb, eelkõige piisav hulk inspektoreid, et teha mis tahes tootmis-, ettevalmistus- ja turustusetapis vajaduse korral mis tahes füüsilisi kontrole, mis põhinevad nende riskihindamisel, täiendavatel kontrollidel või valimite koostamisel ja dokumentidel, mis on lepingu sõlminud ettevõtjatele arusaadavas keeles, kui need dokumendid on mõeldud ettevõtjatele või ettevõtjate rühmadele;
- h) kinnitus kontrolliasutuse või kontrollorgani suutlikkuse ja pädevuse kohta täita oma ülesandeid iga kolmanda riigi puhul, mille tunnustamist ta taotleb, võttes eelkõige arvesse ettevõtjate või ettevõtjate rühma liikmete eeldatavat arvu, eksporditavate toodete kogust, toodete laadi ja päritolu, sealhulgas ettevõtjate ja inspektorite toimikute hindamist.

2.2. B osa kohaselt tehtud vaatlusauditi tulemusel koostatud vaatlusauditi aruanne, mis sisaldab järgmisi elemente:

- a) ettevõtja, auditeeritud inspektori ja akrediteerimisasutuse poolse hindaja nimi;
- b) üldine teave vaatlusauditi kohta, näiteks koht, aeg, auditikava või osalised, ning ettevõtja või ettevõtjate rühma kogemused seoses mahepõllumajandusliku tootmise eeskirjadega;
- c) kontrolli ulatus;
- d) inspektori ettevalmistus ja teadmised (töö kavandamine, tööjuhised, inspektorile kättesaadavaks tehtud dokumendid ja materjalid, inspektori teadmised asjaomase tootekategooria kohta, ettevõtja koostatud mahepõllumajanduskava või ettevõtjate rühma sisekontrollisüsteemi usaldusvärsuse hindamine, huvide konfliktide kontrollimine, määruse (EL) 2018/848 tundmine, teadmised oma kontrollorgani sisemenetlustest seoses kontrollisüsteemi toimimise või rakendamisega ja sertifitseerimisprotsessiga);
- e) inspektori tegevus, näiteks inspekteerimise kestuse asjakohasus, vestluse hindamine, nõuete varasema rikkumise kontrollimine, asjakohase teabe kogumine, autoriteetsus ja analüüsioskused, vestlus- ja küsitlemistehnika, tõhus keeleoskus, kohalike põllumajandustingimuste ja -tavade tundmine, töötlemistavad asjaomases riigis ja sotsiaalsed oskused;
- f) valduse/ettevõtte/üksuse füüsilise kontrolli kvaliteet, näiteks kontrollimisel kasutatud kontrollinimekirja koostamise metoodika ja kvaliteet, ettevõtja poolt mahepõllumajandussüsteemi kavas esitatud teave, massibilansi stabiilsus ja jälgitavuse kontroll, proovivõtuks ja kriitiliste alade kontrollimiseks kasutatud metoodika;
- g) avastatud puudused, avastatud rikkumiste laad ja kohaldatud parandusmeetmed;
- h) selliste avastatud rikkumiste hindamine, mille on kindlaks teinud akrediteerimisasutuse poolne hindaja, kuid mida inspektor ei ole avastanud;
- i) kontrolli lõpetamisel tehtava intervjuu kvaliteet ja täielikkus;
- j) kontrolli tõhususe üldhinnang;
- k) avastatud rikkumiste loetelu, kirjeldus ja tähtaeg, mille jooksul peab kontrolliasutus või kontrollorgan võtma parandusmeetmed nende kõrvaldamiseks;
- l) ettevõtjate rühma puhul eraldi jagu, et kirjeldada ja hinnata sisekontrollisüsteemi tõhusust, ning

- m) üldine hinnang kontrolliasutuse või kontrollorgani suutlikkusele ja usaldusväärsusele teostada sertifitseerimistoiminguid, võttes arvesse punkti 2.1 kohaselt tehtud hindamise tulemusi. Mis tahes muu teave, mida akrediteerimisasutus või pädev asutus vajalikuks peab, sealhulgas näiteks täiendavate vaatlusauditite aruanded ja järeldused.

B OSA

1. Nõuded A osa punktis 2.2 osutatud vaatlusauditi kohta:
 - a) vaatlusauditi teeb akrediteerimisasutus või vajaduse korral pädev asutus;
 - b) vaatlusaudit põhineb riskianalüüsil ja selles dokumenteeritakse kogu tegevus vaatluse alusel;
 - c) vaatlusaudit tehakse füüsilisel ja kaugmeetodil võib seda teha üksnes komisjoni otsuse alusel.
2. Lisaks 1. jaole tuleb vaatlusaudit teha
 - a) määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikega 7 ette nähtud iga tootekategooria puhul, mille tunnustamist taotletakse. Kõiki akrediteerimisasutuse või pädeva asutuse avastatud rikkumisi peab täielikult käsitlema kontrolliasutus või kontrollorgan ning need peab kinnitama akrediteerimisasutus või pädev asutus;
 - b) iga tootekategooria puhul mõnes muus kolmandas riigis, kui kontrolliasutus või kontrollorgan taotleb tunnustamist või on juba tunnustatud mitmes kolmandas riigis, ning
 - c) ettevõtjate rühmade puhul eelisjärjekorras, kui kontrolliasutus või kontrollorgan neid ettevõtjate rühmi sertifitseerib.
3. Nõukogu määruse (EÜ) nr 834/2007 ⁽¹⁾ artikli 33 lõike 3 kohaselt tunnustatud kontrolliasutuse või kontrollorgani puhul, kes on kantud määruse (EL) 2018/848 artikli 57 lõike 2 kohaselt koostatud loetellu, saadakse käesoleva lisa A osa punktis 2.2 osutatud teave vaatlusaudititest, mis on tehtud:
 - a) viimase kahe aasta jooksul nende akrediteerimisasutuse või pädeva asutuse poolt nende tunnustamiseks määruse (EÜ) nr 834/2007 alusel iga tootekategooria puhul, mille tunnustamist kontrolliasutus või kontrollorgan taotleb kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikliga 46; ning
 - b) kolmandas riigis, mille puhul kontrolliasutus või kontrollorgan on tunnustatud määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 33 lõike 3 alusel.Iga sellise vaatlusauditi puhul peab akrediteerimisasutus või pädev asutus siiski kinnitama, et kontrolliasutus või kontrollorgan on kõik nõuete rikkumised täielikult kõrvaldanud.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

II LISA

Artiklis 4 osutatud aastaaruannete kohta kehtivad üld- ja erinõuded

1. Aastaaruandes ajakohastatakse kõiki artikli 1 lõikes 2 sätestatud tehnilises toimikus sisalduvaid elemente.
2. Aastaaruanne sisaldab selleks ajakohastatavat teavet kontrolliasutuse või kontrollorgani kohta, ning kontrolliasutuse või kontrollorgani nime ja koodnumbrit, postiaadressi, telefoninumbrit, e-posti kontaktpunkti ja veebisaidi aadressi, milles on otselink ettevõtjate või ettevõtjate rühmade ajakohastatud loetelule, kuhu on kodulehelt lihtne pääseda.
3. Aastaaruande koostamisel lisatakse tehnilisele toimikule järgmised andmed:
 - a) kolmanda riigi või kolmandate riikide kontrolliasutuse või kontrollorgani kontrollitegevus eelmisel aastal määruse (EL) 2018/848 artikli 35 lõikega 7 ette nähtud tootekategooriate kaupa, sealhulgas teave nende ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade arvu ning nende liikmete arvu kohta (sh alltöövõtjate arv, kui ettevõtjad või ettevõtjate rühmad ei ole alltöövõtjate eest vastutavad), keda kontrolliti eelmise aasta 31. detsembril, jaotatuna kolmandate riikide ja tootekategooriate kaupa;
 - b) kinnitus, et kontrolliasutus või kontrollorgan on nõuetekohaselt ajakohastanud tootmiseeskirjade tõlkeid vastavalt käesoleva määruse artikli 1 lõike 2 punktile e või mis tahes muid asjakohaseid dokumente, mis on nõutud määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõike 2 või käesoleva määruse kohaldamisel;
 - c) ajakohastatud ülevaade sisemenetlustest, sealhulgas sertifitseerimis- ja kontrollisüsteem, mille kontrolliasutus või kontrollorgan on loonud kooskõlas käesoleva määrusega;
 - d) link kontrolliasutuse või kontrollorgani veebisaidile koos artikli 17 kohaselt nõutava teabega;
 - e) sertifitseerimisotsuste tegemise kohaks oleva(te) asutus(t)e iga-aastane hindamisaruanne, nagu on osutatud I lisa A osa punktis 2.1:
 - i) milles kinnitatakse, et akrediteerimisasutus või pädev asutus on eelneval aastal nõuetekohaselt hinnanud kontrolliasutuse või kontrollorgani suutlikkust tagada, et kolmandatest riikidest imporditud tooted vastavad määruse (EL) 2018/848 nõuetele;
 - ii) milles kinnitatakse, et kontrolliasutus või kontrollorgan on endiselt suuteline ja pädev rakendama kontrollinõudeid, -tingimusi ja -meetmeid, mis on esitatud määruse (EL) 2018/848 artikli 46 lõikes 2 ja 6 ning käesolevas määruses, igas kolmandas riigis, millele ta tunnustust taotleb;
 - iii) sealhulgas iga-aastase hindamisaruande mis tahes ajakohastatud teave tulemuste kohta ja hinnang järgmise kohta:
 - ettevõtjate või ettevõtjate rühmade toimikute kontroll,
 - nõuete rikkumiste loetelu ning nõuete rikkumiste arv võrreldes sertifitseeritud ettevõtjate või ettevõtjate rühmade arvuga,
 - nõuete rikkumiste ja võimalike kaebuste käsitlemine koos selgitusega parandusmeetmete kohta, mida ettevõtjad või ettevõtjate rühmad on võtnud oma rikkumiste püsivaks kõrvaldamiseks,
 - meetmete kataloog ja meetmete rakendamine,
 - riskianalüüsi menetlus,
 - iga-aastane riskikava,
 - proovivõtustrateegia, -menetlused ja -metoodika,
 - mis tahes menetluste muudatused,

- teabevahetus muude kontrolliasutuste, kontrollorganite ja komisjoniga,
 - kontrolli- ja sertifitseerimisprotsessis osalevate töötajate pädevus,
 - koolitusprogrammid,
 - uute töötajate teadmised ja pädevus,
 - vaadeldud tegevuse tulemuslikkus ja usaldusväarsus ning üldine hinnang kontrolliasutuse või kontrollorgani tegevusele,
 - muud elemendid, mida akrediteerimisasutus või pädev asutus peab määruse (EL) 2018/848 kohaldamisel asjakohaseks;
- iv) seoses kontrolliasutuse või kontrollorgani tunnustuse ulatuse laiendamisega täiendavatele kolmandatele riikidele või tootekategooriatele eelneval aastal kinnitus selle kohta, et asutus või organ on suuteline ja pädev tegema kontrolli kooskõlas käesoleva määrusega igas uues kolmandas riigis või iga uue asjaomase tootekategooria puhul, kui on olemas aktiivsed ettevõtjad või ettevõtjate rühmad.
4. Aastaaruanne sisaldab järgmist teavet nõuete rikkumise juhtude ja võetud meetmete kohta:
- a) etteteatatud ja -teatamata kohapealsete füüsiliste kontrollide arv,
 - b) etteteatatud ja -teatamata kontrollide käigus võetud proovide arv ja vajaduse korral võetud meetmed,
 - c) kahtluste, kaebuste või artikli 22 lõike 1 punktis a osutatud uurimise käigus võetud proovide arv, millest on mahepõllumajanduse infosüsteemi (OFIS) kaudu teatatud, nagu on osutatud artikli 21 lõikes 2 (OFISi juhtum),
 - d) nõuete rikkumise kahtluse või kindlaks tehtud nõuete rikkumise juhtumid OFISis,
 - e) avastatud rikkumiste arv; rikkumised on liigitatud väikeseks, suureks ja kriitiliseks vastavalt IV lisa esitatud klassifikatsioonile mahepõllumajanduslike või üleminekuaja toodete puhul,
 - f) IV lisas osutatud meetmed, mida kohaldatakse nõuete rikkumise korral ettevõtjate või ettevõtjate rühmade suhtes.
5. Kui kontrolliasutus või kontrollorgan on sertifitseerinud teise kontrolliasutuse või kontrollorgani ettevõtjaid või ettevõtjate rühmi, sisaldab vastuvõtva kontrolliasutuse või kontrollorgani aastaaruanne iga üleantava ettevõtja või ettevõtjate rühma kohta järgmist:
- a) ettevõtja või ettevõtjate rühma nimi, geograafiline asukoht ja eelmise sertifikaadi number,
 - b) eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani nimi,
 - c) kontrollitoimiku üleandmise kuupäev,
 - d) menetletavate rikkumiste ja eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani nõutud meetmete loetelu ja laad (olemasolu korral),
 - e) ettevõtja või ettevõtjate rühma kehtestatud meetmed, millega tagatakse, et nõuete rikkumisi enam ei esine, ning uue kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt parandusmeetmete nõuetekohase rakendamise kontrollimiseks tehtud kontrolli(de) kuupäev(ad),
 - f) märge selle kohta, kas ettevõtja või ettevõtjate rühm on OFISi juhtumiga seotud.
6. Artiklis 8 osutatud suure riskiga toodete kohta esitatakse järgmine teave:
- a) suure riskiga toodete eest vastutavate ettevõtjate või ettevõtjate rühmade loetelu;
 - b) iga ettevõtja või ettevõtjate rühma kohta:
 - i) tehtud kontrollid ja nende kuupäevad,

- ii) tehtud proovivõttud ja analüüsid,
 - iii) avastatud rikkumised,
 - iv) kohaldatud parandusmeetmed,
 - v) iga sellise ettevõtja või ettevõtjate rühma puhul, kes muutis oma kontrolliasutust või kontrollorganit, parandusmeetmed ja/või sanktsioonid, mida kohaldati juhul, kui eelmise kontrolliasutuse või kontrollorgani aruandes oli märgitud nõuete rikkumine;
- c) iga saadetis, mille puhul nõuete rikkumist esines:
- i) viide imporditud saadetiste kontrollsertifikaadile,
 - ii) ülevaade proovide analüüsi tulemustest, mis näitavad lubamatute ainete jääkide esinemist,
 - iii) kontrolliasutuse või kontrollorgani poolt tehtud uurimised ja võetud järelmeetmed saadetes leiduvate lubamatute ainete segunemise või jääkide korral, sealhulgas otsus saadetise kohta ning kinnitus selle kohta, et ettevõtjad on võtnud parandusmeetmeid.
7. Määruse (EL) 2018/848 II lisa I osa punkti 1.8.5.2 kohase mittemahepõllumajandusliku taimse paljundusmaterjali kasutamise lubade puhul esitatakse järgmine teave:
- a) teaduslik ja üldnimetus (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus),
 - b) sort,
 - c) erandite arv ja erandiga hõlmatud seemnete kogumass või taimede arv,
 - d) erandi kohaldamise loa saanud ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade arv.
8. Määruse (EL) 2018/848 II lisa II osa punktide 1.3.4.3 ja 1.3.4.4 kohaselt tehtud erandite korral esitatakse iga mittemahepõllumajandusliku loomaliigi (veised, hobuslased, lambad, kitsed, sead ja hirved, küülikud, kodulinnud) kohta järgmine teave:
- a) teaduslik ja üldnimetus (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus, st liik ja perekond),
 - b) tõud ja liinid;
 - c) tootmise eesmärgid: liha, piim, munad, kaheotstarbeline või aretus,
 - d) erandite arv ja erandiga hõlmatud loomade koguarv,
 - e) erandit kohaldavate ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade arv.
9. Määruse (EL) 2018/848 II lisa III osa punkti 3.1.2.1 kohaste mittemahepõllumajanduslike noorvormide kasutamise lubade saamiseks esitatakse järgmine teave:
- a) liigid ja perekond (üldnimetus ja ladinakeelne nimetus),
 - b) tõud ja liinid, kui on kohaldatav,
 - c) erandite koguarv ja noorvormide arv iga liigi kohta,
 - d) loa saanud ettevõtjate ja ettevõtjate rühmade arv.
10. Aastaruanne sisaldab mis tahes muud teavet, mida kontrolliasutus, kontrollorgan või akrediteerimisasutus peab asjakohaseks, et täita määruse (EL) 2018/848 konkreetseid nõudeid.
-

III LISA

Artikli 21 lõikes 2 osutatud mahepõllumajanduse infosüsteemi (OFIS) vormid

Nõuete rikkumise kahtluse või kindlaks tehtud nõuete rikkumise kohta esitatud rahvusvahelisele standardteatele antava standardvastuse vorm

A. Uurimine

1) Milline (millised) kontrolliasutus(ed) ja/või kontrollorgan(id) on/olid uurimise eest vastutav(ad)?

2) Kirjeldage koostööd (võimalikes) eri riikides kaasatud eri ettevõtjate ja pädeva(te) asutus(t)e või asjakohasel juhul kontrolliasutus(t)e ja/või kontrollorgani(te) vahel?

3) Milliseid uurimismeetodeid/-menetlusi on kasutatud?

Kas asjaomased ettevõtjad on näiteks läbinud erikontrolli?

Kas on võetud ja analüüsitud proove?

4) Milline on uurimise tulemus?

Millised on kontrollide/analüüside (kui neid on tehtud) tulemused?

Kas nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi päritolu on välja selgitatud?

Milline on teie hinnang nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi tõsidusele?

5) Kas saastatuse/nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi päritolu ning osalejate vastutus on selgelt välja selgitatud ja kindlaks määratud?

Märkused saaste/nõuete rikkumise/muu tõstatatud probleemi päritolu ja ettevõtjate vastutuse kohta:

6) Kas kindlaksmääratud ettevõtjad on viimase kolme aasta jooksul olnud seotud muu nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi juhtudega?

Märkused ettevõtjate kohta, kes on viimase kolme aasta jooksul olnud seotud muu nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi juhtudega:

B. Meetmed ja karistused

*1) Milliseid ennetus- ja parandusmeetmeid on võetud (nt seoses toote turustamisega/ringlusega liidu turul ja kolmandate riikide turgudel)?

*2) Milliseid meetmeid on võetud nõuete rikkumise/rikkumise kahtluse/muu tõstatatud probleemi korral asjaomaste ettevõtjate ja/või toodete suhtes (!)?:

*Meetmete liik (kirjalikus vormis, hoiatus jne)?

Kas tootja/töötaja sertifikaati piirati, see peatati või tühistati?

Meetmete (kui neid on võetud) jõustumise kuupäev (PP.KK.AAAA):

Meetmete (kui neid on võetud) kestus (kuudes):

Kontrolliasutus ja/või kontrollorgan, kes meetmed vastu võttis (kui neid on võetud) ja neid rakendas:

3) Kas asjaomaste ettevõtjate juures on kavas teha täiendavaid kontrolle?

4) Milliseid muid meetmeid kavatses kontrolliasutus või kontrollorgan sarnaste juhtumite vältimiseks võtta?

(¹) Meede vastavalt määruse (EL) 2018/848 artikli 29 lõigetele 1 ja 2, käesoleva määruse artikli 22 lõigetele 1, 2 ja 3 ning artikli 23 lõigetele 1 ja 4.

C. **Muu teave**

D. **Lisad**

Vastuse kommentaarid:

Kontaktpunkt

* Kohustuslikud väljad.

IV LISA

Artikli 22 lõikes 3 osutatud meetmete loend

A OSA

Meetmete kataloogi väljatöötamise ja kohaldamise üksikasjad

1. Vastavalt B osale võivad kontrolliasutused või kontrollorganid artikli 22 lõike 3 punktis b esitatud liigitamiskriteeriumide alusel liigitada nõuete rikkumised väikeseks, suureks või kriitiliseks, kui esineb üks või mitu järgmist olukorda:

a) rikkumine on väike, kui:

- i) ettevõtja kehtestatud ettevaatusabinõud on proportsionaalsed ja asjakohased ning ettevõtja kehtestatud kontrollid on kontrolliasutuse või kontrollorgani hinnangu kohaselt tõhusad;
- ii) rikkumine ei mõjuta mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote terviklust;
- iii) jälgitavuse süsteem võimaldab teha kindaks mõjutatud toote(d) tarneahelas ja keelata nende importimine kolmandast riigist liidu turule viimiseks viitega mahepõllumajanduslikule tootmisele;

b) rikkumine on suur, kui:

- i) ettevaatusabinõud ei ole proportsionaalsed ega asjakohased ning ettevõtja kehtestatud kontrollid ei ole kontrolliasutuse või kontrollorgani hinnangu kohaselt tõhusad;
- ii) rikkumine mõjutab mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote terviklust;
- iii) ettevõtja ei kõrvaldanud väikest rikkumist õigel ajal;
- iv) jälgitavuse süsteem võimaldab teha kindaks mõjutatud toote(d) tarneahelas ja keelata nende importimine kolmandast riigist liidu turule viimiseks viitega mahepõllumajanduslikule tootmisele;

c) rikkumine on kriitiline, kui:

- i) ettevaatusabinõud ei ole proportsionaalsed ega asjakohased ning ettevõtja kehtestatud kontrollid ei ole kontrolliasutuse või kontrollorgani hinnangu kohaselt tõhusad;
- ii) rikkumine mõjutab mahepõllumajandusliku või üleminekuaja toote terviklust;
- iii) ettevõtja ei suuda kõrvaldada varasemaid suuri nõuete rikkumisi või jätab muude kategooriate kohta kehtivate nõuete rikkumised korduvalt kõrvaldamata ning
- iv) jälgitavuse süsteemis puudub teave, mis võimaldaks teha kindaks mõjutatud toodet(tooteid) tarneahelas ja puudub võimalus keelata nende importimine kolmandast riigist liidu turule viimiseks viitega mahepõllumajanduslikule tootmisele.

2. Meetmed

Kontrolliasutused või kontrollorganid võivad kohaldada loetletud rikkumiskategooriate suhtes proportsionaalselt üht või mitut järgmist meetet:

Nõuete rikkumise kategooria	Meede
Väike	Ettevõtja esitab tegevuskava, mille alusel kõrvaldada nõuete rikkumine (rikkumised) kehtestatud tähtaja jooksul

Suur	Kogu asjaomase partii või tootmistsükli (mõjutatud põllukultuur(id) või loom(ad)) märgistamisel ja reklaamimisel ei viidata mahepõllumajanduslikule tootmisele kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 42 lõikega 1 Määruse (EL) 2018/848 artikli 42 lõike 2 kohane keeld importida kolmandast riigist seda toodet teataval ajavahemikul mahepõllumajandusliku tootena liidu turule Vajalik on uus üleminekuage Sertifikaadi ulatuse piiramine Ettevõtja poolt vastavuse tagamiseks kehtestatud ettevaatusmeetmete ja kontrollide rakendamise parandamine
Kriitiline	Kogu asjaomase partii või toote (mõjutatud põllukultuur(id) või loom(ad)) märgistamisel ja reklaamimisel ei viidata mahepõllumajanduslikule tootmisele kooskõlas määruse (EL) 2018/848 artikli 42 lõikega 1 Määruse (EL) 2018/848 artikli 42 lõike 2 kohane keeld importida kolmandast riigist seda toodet teataval ajavahemikul mahepõllumajandusliku tootena liidu turule Vajalik on uus üleminekuage Sertifikaadi ulatuse piiramine Sertifikaadi peatamine Sertifikaadi tagasivõtmine

B OSA

Nõuete rikkumise juhtude loetelu ja vastav klassifikatsioon, mis tuleb lisada meetmete kataloogi

Nõuete rikkumine	Kategooria
Oluline erinevus sisendi ja väljundi arvutamise vahel (massibilanss)	Suur
Määrusele (EL) 2018/848 vastavust tõendavate andmete ja finantsdokumentide puudumine	Kriitiline
Teabe tahtlik väljajätmine, mille tulemuseks on mittetäielike andmete esitamine	Kriitiline
Mahepõllumajanduslike toodete sertifitseerimisega seotud dokumentide võltsimine	Kriitiline
Alandatud klassifikatsiooniga toodete tahtlik ümbermärgistamine mahepõllumajanduslikeks toodeteks	Kriitiline
Mahepõllumajanduslike toodete segamine üleminekuaja või mittemahepõllumajanduslike toodetega	Kriitiline
Määruse (EL) 2018/848 kohaldamisalasse kuuluvate lubamatute ainete või toodete tahtlik kasutamine	Kriitiline

GMOde tahtlik kasutamine	Kriitiline
Ettevõtja ei võimalda kontrolliasutusele või kontrollorganile juurdepääsu kontrollitavatele valdustele või oma raamatupidamisarvestusele, sealhulgas finantsdokumentidele, või ei luba kontrolliasutusel või kontrollorganil võtta proove.	Kriitiline